

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos peit sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 filler.

Nyitárora 40 filler

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, szeptember 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Szellemi nyomor.
Hol a horvát miniszter?
Egyről-másról.
Az aradi képkiallítás tervéhez.
A református lelkesek egyenruhája.
A Neptun-fürdő lenke.
A székmarkú Arad.
A vitás aszfaltjárdák.
Szocialista, aki nem esküszik.
Az aradi Kossuth-ünnep előkészületei.
Levél Amerikából egy megszokott aradi kereskedő érdekében.
Harc egy mágnás családban.
Az aradi házlezerd egy főhercegnő sírjánál.
Ki lesz az aradi pénzügyigazgató?
Az aradi lövészek ünnepe.
Gyilkosság Borosjenőn.
Meggyilkolta a feleségét.
Egy polon története.

Szellemi nyomor.

Arad, szeptember 6.

Ha a szegény ember kenyér nélkül marad, állapotát nyomoruságnak hívják. Nem kevésbé nyomoruság az, ha a szegény ember, gyermekét szellemi táplálék nélkül hagyja szynlődni a társadalom. Ez a szellemi kenyér az iskoláztatás, mely nélkül ma napság nem boldogul a lelki bitangságban hagyott ember, miképen élni nem tud az, akinek kenyere nincs.

Most az iskolai év kezdetén erősebben élednek meg ezek a gondolatok, melyeket nem valami tág körű vizsgálódás ébresztett bennünk, hanem — fájdalom — már a közvetlen tapasztalatok is: *Arad város iskolaiügyének szemlélete.*

Az iskolai nevelés soha sem lehet elég előrehaladott; ezt kívánja a haladás szelleme. Vagyis ezt a kiválóan fontos kultur-tényezőt javítani kell szakadatlanul, s nemcsak a népnevelés minémiségében, hanem abban is, hogy mindenkinek meg legyen a módja legalább a legszükségesebb szellemi táp megszerzésére. Eme utóbbi feladat teljesítésétől tért el Aradváros az idej tanévvel, s éppen mert a népnevelésért sohasem lehet *eleget* tenni, súlyos beszámítás alá esőnek tartjuk a téren a — visszaesést.

Megtörtént ugyanis Aradon az az eset, hogy egy nagy sereg gyermek elől elzárták az iskolát. Nem bocsátják be őket oda, ahol a többi társuk tanul, mert szegényebbek s az apjuk nem tudja a tandíjat megfizetni. A mult esztendőben még úgy, ahogy jutott mód arra, hogy a szegény ember gyermeke is beülhessen a padokba, egy kis sovány tudománykosztra, a tandijelengedés, mérséklés révén, az idén azonban érthetetlen szigor és szűkkeblőség teszi tönkre a kedvezményben reménykedő szülők terveit.

A városházán napokon át, mint valami farka, a nyomoruságot külső képén elárulva, ácsorogtak a szülők, hogy a községi iskolába iratandó gyermekeik számára tandij-kedvezményt könyörögjenek ki. Valóságos kálvária-ut, míg a szegény nép a hivatalos szobáig eljut. Itt kikérdezik, a zsebit is kiforgatják talán, míg végre azt hiszi, hogy most már készen van a dolgával. Dehogy. A felsőbb fórum melynek nincs módjában közelről látni a

kérelmezők nyomorát, csupán irás alapján intézkedve, a mérséklések dolgaiba szól s a javasolt kedvezményes tandíjat fel-emeli. A *cél*, melyért ez történik, becsülendő: a város jövedelmeinek szaporítása; de az *ára* ennek igen nagy: egy egész nemzedék kidobása az iskolából. Sok százra tehető azon gyermekek száma, kiket kellő tandij-mérséklés híján nem irattak az iskolába. Áll ez a községi elemi osztályokra is, de főképen a polgári fiúiskolára. A folyamodóknak körülbelül harmadrészt elutasították.

A polgári fiúiskolában huszonnégy korona a tandíj, melyet az előző években négy-nyolc koronára mérsékeltek le a szegények számára, az idén azonban tizenkét, sőt tizenhat koronát vetettek ki szükségben küzködő munkás emberekre. A lencséken és árvaházbeli növendékeken kívül alig kapott valaki teljes tandijelengedést, még az sem, aki kegyelemből tart magánál gyermeket s azt iskoláztatni akarja. Ez nem nevezhető mérséklésnek, legalább olyannak nem, mely a népnevelést elősegítené.

Ez a körülmény okozza jó részben, hogy az aradi községi iskolákban ez idő szerint a tanulók rendes létszámának harmadrésze, a külvárosi iskolákban pedig fele nincs beiratva még. A kevésbé lelkiismeretes szülő, vagy az, aki teljességgel nem tud fizetni, úgy oldja meg (vagy kénytelen megoldani) a kérdést, hogy egyáltalában nem küldi iskolába fiát, lányát. Ez Aradon igen kényelmes megoldás, mert amíg a mulasztókat szigorúan bírságo-

TÁRCA

Madonna rosszul v in.

Irta: Császár Imre.

Még nem volt egé zen reggel hét óra, de a nap már égetően perzselt. A rakodást végző matrózok és egyéb lacchinók szapora káromkodások között törölgették arcuk verejtékét. Az egymással szemközt jövő emberek a szokásos jó reggelt helyett a „kutya meleg van“ kifejezéssel üdvözölték egymást, a mi bizonyos családi jeleget kölcsönzött a találkozásnak.

Maga a tenger olyan volt, mint egy óriási kiterjedésű pocsolva, mely lomhán nyujtozkodik csak és alig egy-két hullámfodrocskával jelezte, hogy ébren van.

Az Adriai-tenger oly iszonyatosan unalmas tud lenni. Vize ilyenkor olyan, mint a kékitős öblögetővíz, szinte lugos gőz párolog ki belőle, az egész parton pedig olyan sűrű a párázat, mint a gőzfürdőben.

Az utast, ki ismeri az Adriát és kit balvégzete ilyenkor utaztat, páni félelem fogja el és keresztet vetve suttogja: a tenger ma unalmas lesz!

Magam is ilyenformán sóhajtoztam, míg hosszú lépésekkel járkáltam a móló hosszában. Sívár szemekkel vizsgálgattam a látóhatárt. Sehol még csak egy parányi felhőfoslány sem

mutatkozott. Kék, mindenfelé csak szürkés kék. A víz és levegő egyformán csak azt a vizes kékes szürke színt mutatta, a melyől meg lehet örülni, ha egész nap azt kell nézned.

Utóvégre is estére Brindisiben leszek, gondoltam magamban, tehát egy kis parányi vizgatalást merítve e tudatból, visszatértem a hajóra.

A hajólegények éppen akkor készültek el berakodással. A hajókon van tudvalevőleg látszólag a legtöbb felesleges ember. Hárman is nekigyürkőznek egy olyan apró munkának, a mire egy markos ember is sok. Azt képezed, hogy csupa dummer August van körülöttem, a kik egymásra kiabálnak és taszigálják egymást az utból.

Látszólag ez a benyomás. Ha azonban a vizez vagy és a tenger csak egy kicsit nyugtalankodik, mindenkinek fontos és nehéz feladat jut. A vitorlák, a kötélzet, a kormány és száz más dolog, a mi felügyeletre és hozzáértő kézre vár. Nagy szélben a legnagyobb vitorla vászna silány papírfoslányává válik és ugyancsak tudni kell, hol és mikor kelljen megmarkolni, nehogy a szél kicsavarja a kézéből.

Általában ez a lomhának és ingyenélőnek látszó matrózcsapat akkor mutatkozik való értékében, a mikor szükség van rá.

Mikor az utast utóléri a tengeren való utazás réme, a tengeri betegség, — van e, ki e nevet nem ismeri? — valóságos védő angya-

lok ezek a halzsirszagu, lomha járasu legények.

A szükség pillanatában ott teremnek az utas mellett, ápolják, vigasztalják. Azok a nagy tenyerek szörnyü bütykös ujjakkal, mily gyöngéd fogásra képesek. Ápolják, simogatják a beteget, akárcsak a jóságos, bársnyos puhaságu édes anyai kéz.

Milyen undorral fordulnak el tőlük a hölgyek a szárazon, mikor a szivarvéget rágicsálva, néha néha megmutatják fekete fogukat. Micsoda különbség ama bizonyos kritikus pillanatban! A vigasztaló szavakat mohó fülekkel hallgatják és éppen nem undorodnak tőle, ha kissé közelebb hajol is hozzájuk a fej és nem érzik a dohányszagu lehelletet.

A mosdatlan szörnyetegek most is ott lebzselnek a hajón, ki dolgát végezve, ki pedig a kapitány indulási parancsát várva. Bizonyos száználmas mosolylyal szemlélik a helykén fels alá sétáló utasokat, kik elbizottan hosszú léptekkel járnak ide oda a fedélzeten.

Az utasok elhelyezkedtek úgy ngyjából és a kapitány megadja a jelet. A hajó háromszor bánatosan tutul és a part erőteljesen visszaveri a bucsu-üdvözetet. A gőzmotorok megindulnak és a hajót a parthoz erősítő kötelek mindjobban lazulnak.

Egyszerre élesen hasítja át a levegőt a kapitány nyers hangja, ki erőteljes „Ferma“ kiáltással meglassítja a megindult munkát.

ják, azokkal, akik az iskolán kívül, bi-tangságban hagyják gyermekeiket, nem törődik senki. Így történhetett meg azután, hogy *eserőtszázat meghaladta az iskolázatlan tankötelesek száma*. Így volt ez tavaly. Mennyire emelkedik ez a szám az idén, a tandíj mérséklések drákói kor-szakában?

Milyen más világ van e téren például a fővárosban. Ott a szülők minden aggo-dalom nélkül beiratják gyermekeiket, be-fizetik a csekély, néhány krajcárnyi be-iratási díjat s az igazgatónak bejelentik, hogy nem tudnak tandíjat fizetni. Az igazgató ezt a nyilatkozatot átteszi a rendőrséghez, mely anélkül, hogy a szü-lőknek napszámra kellene álldogálni, meg-alázkodni a rendőrség folyosóján, elintézi az ügyet, még pedig méltányosan.

A fővárosnak ebből a méltányos gon-dolkozásból kára van, az bizonyos. De ilyen nagyfontosságú kérdésnél, minő a népnevelés, nem szabad, nem lehet szük-keblünek lenni. Előbbvaló ez minden más dolognál. Ha már annyira szorít a taka-rékosság: oltunk el minden harmadik lámpát, de a szellemi világosságot ne sró-foljuk le.

A

Justh Gyula a kiegyezésről. Egy újságíró a kiegyezés dolga felől beszélgetést folytatott *Justh Gyulával*, a függetlenségi párt egykori elnökével, a ki a véderő vita óta minden nagy ellenzéki akcióban vezető és dirigens volt. *Justh Gyula* tartózkodás nélkül kijelen-tette, hogy akár ha arról lesz szó, hogy még a *Badeni-Bánffy* léle egyezményénél is *gyöngé-ből* áll elő a kormány, akár arról, hogy a *par-lament-parlamenttel való megegyezés alkotmányos elvén csorba essék*, a függetlenségi párt olyan obstrukciót csinál az új parlamenti palotában, a minőt még nem látott az ország. Számíta-nak arra, hogy akármelyik eshetőség követ-kezzék is el, *Apponyi* gróf jászberényi beszá-molója után tétlenül nem nézi ezt. Az ilyen megoldás a szabadelvű párt bomlására is ve-zetne.

Egy másik képviselő ezeket mondta:

— Az új országház fölavatása nagy ün-nepségek közt történik meg. Oly zajos, oly fényes jelenetek sora következik el, a melyek

alkalmasok lesznek arra, hogy a *nemzet jövő-jének külsőképen is összeforrását lássa az uralkodóházzal*. Az a közérzés, a mely ebből tá-mad, lehetetlenné teszi majd azt, hogy a *füg-gelenségi párt obstrukciójában valósággal a nem-zetre támaszkodjék*. Az uralkodóház úgy a szláv, mint a nagy német érzelmekben a dinasztia ellen való irányzat előtörését látja s ez ellen Magyarország nemzeti voltának megerősítésé-vel kíván védekezni. Ez az új parlament föl-avatásakor kifejezésre is jut.

Ugyanez a képviselő hírül adta azt is, hogy értesülése szerint a rég hallgató *Ugron Gábor* a kiegyezési harcban teljes energiával résztvesz.

A kiegyezés. A kiegyezési tárgyalásokat a miniszterelnökségi palotában ma délelőtt foly-tatták. Egyidejűleg a pénzügyminiszteriumban *Meyer dr. osztályfőnök* és *Gruber, Spitzmüller* és *Pöschl* miniszteri tanácsosok értekeztek *Toepke* Alfréd államtitkárral és *Popovics* Sán-dor dr. miniszteri tanácsossal. Az osztrák mi-niszterek 5 órakor Bécsbe utaztak a tárgyalá-sok folytatására. A vámtarifánál a miniszterek felállították az alternatív tétteleket. A két pénzügyminiszter külön tárgyal a finánckérdésekről.

Hol a horvát miniszter?

Arad, szeptember 6.

Horvátországban tovább tart az izgalom, folyik a tüntetés, ismétlődnek a fosztogatások, a vérengzések. A statárium kihirdetésének meg volt a hatása Zágrábban, de a vidéken egyre nagyobb mérveket öntenek a zavargások és immár attól kell tartani, hogy a horvátok, akik valóságos őrjöngést visznek végbe, nem-csak a szerbeknek fognak nekirontani, hanem a magyaroknak is.

Annak a jogos rettegésnek, mely a ma-gyarokon erőt vett, láttára a rombolásnak, melyet a fékevesztett horda véghez vitt, egy kü-lönös szimptomája volt az, hogy a minap a magyarok is kezdték kitűzni a horvát zászló-kat a házukra, ilyen módon remélvén elhárít-hatni azt, hogy ők is támadásoknak legyenek kitéve.

A saját véreink biztonságáért és nyugal-máért való aggodalmunkban követelnünk kell,

hogy a Horvátországban élő magyarok védel-mére a legerélyesebb és leghathatósabb intéz-kedések történjenek meg, de rögtön és habo-zás nélkül. Azoknak az ocsmány dolgoknak, melyek ott napok óta folynak, különben is vé-get kell vetni. Tessék hát Horvátországba ren-delni olyan katonai erőt, hogy ott moccanni se merjenek az emberek, tessék kihirdetni a sta-táriumot az egész Horvátország területére, de tessék a botránynak, a rablásnak alaposan vé-get vetni.

Kérdjük: hogy e válságos napokban vol-taképpen hol volt a horvát miniszter és mit csinált a horvát miniszter?

Khuen-Héderváry, a „vaskezü”, aki a fél-hivatalos lapokban egyre dicshimnuszokat zen-gedeztetett magának arról, hogy ő micsoda nazyszerű módon tartja fenn a rendet Horvát-országban és hogy ő milyen csudálatos módon egyezteteti össze a társország érdekeit a miek-kel, igen óvatosan csak akkor ment a szék-helyére, mikor már nem kellett veszedelemtől tartania, de elvesztvén a fejét, még most se tud eszközöket találni, hogy véget vessen a vérengzésnek.

A „vaskezü” ur, a kihez sohase voltunk nagy bizodalommal, száználmas gyöngeségnek, felháborító férfiatlanságnak adta tanujelét és megbizonyította, hogy egyáltalában nem képes megfelelni annak a nagy feladatnak, a melyet rábízta. Hát el vele arról a helyről! Az nem virtus, hogy *Khuen-Héderváry* ur lepaktál az ellenfeleivel és himnuszokat daloltat magának a fizetett lapjaiban. Veszély közepette bizonyul be, ki az igazi férfi; nagy bonyodalmak közepette derül ki, ki az igazi államférfi. A horvát bánról sem az egyiket, sem a másikat nem le-het elmondani és reméljük, hogy a horvát bán a történetek után el is ejtik.

Hogy ez az ur befejezte a karrierjét, azt valószínűnek tartjuk, olvasván azokat az éle-sen támadó cikkeket, melyekben a Szél Kál-mánhoz közel álló sajtó gyakorol kritikát a horvát bán fölött. Ilyen hangon ez a sajtó, tud-juk, már csak arról szokott írni, aki lepasszolt. A mig hatalmon van, a mig él és urokkodik, addig ő a legdicsőbb, a legbülcsebb. De szá-nalmas lenezés lesz az osztályrésze és dicsőró jelző nem akad a számára egy se, a mint meg-bukott. Akkor már meglehet írni róla az iga-zat is.

Kiváncsian odapillantok és látom, mint in-teget a part felé, nagyobb sietségre nógatva a közeledőket.

A mólótól már alig százötven lépésny-re drült vágatással közeledik egy kocsi, jól megrakva máhakkal. A kocsiban két hölgy ül.

Egy perc és odaértek. Ez alatt a hajó-bidat már lebecsátották. A máhákat felrakni és az utasokat felségíteni csak egy pillanat munkája volt.

A jelre a két gőzmotor újra megkezdte a zakatolást és néhány perc alatt hajónk teljes önállósággal bandukolt kifelé a kikötőből.

A nap mindig fenyegetőbben mutatta ere-jét és én hasztalan kerestem meg a hajó orrán a szellőt. A levegő teljesen mozdulatlan volt és rettegve gondoltam a közel elolvadás eshe-tőségére.

Már éppen visszafordultam, hogy dühös tig-risként átkozzam azt is, a ki a hajót és a nya-rat kitalálta, mikor kellemes csengésű női hang ütötte meg fületem.

Az elkésve érkezett utasok közeledtek a hajó orra felé. Most legalább megnézem őket.

Az egyik, elegáns nyári toalettban valósá-gos junói megjelenés volt, mint a belletristák mondanák. Tartása előkelő, járása kissé lomha és meglehetősen affektált. Szoknyáját elől kisé felemlelve haladt, mutatva formás lábacska-ját. Az egész alak szép, de kissé talán tulságosan öntudatos szép volt.

A másik, oh az egészen — más volt. Nem mintha nem lett volna már eléggé idős, sőt el-

lenkezőleg, naptári pontossággal meg lehetett volna állapítani korát. Különben elég jól volt öltözve, természetesen csak annyira, hogy a má-sik annál jobban érvényesüljön.

Beszélgetve közeledtek felém és én tisztán kivehettem a nápolyi dialektust, sőt azt a kis, talán gögös modort is, mely a fiatalabb beszé-dét és modorát jellemezte.

Egyike a fentemlitett szurtos matrózoknak, megpillantva az álldogáló hölgyeket, két szé-ket hozott számukra, a mit azok köszönés nélkül, csak mint jobbágyi hódolatot elfogadni kegyeskedtek.

Nagyon érdekelt ez a szépségében elbizott önteltség és a közelükben maradtam. Talán hi-zelgett nekik az én néma szemlélfődésem, a mit hódolatnak vettek, mert nem távoztak hely-lyükről.

A fiatalabbik néha egy-egy kegyes pil-lantásra méltatott, mintha azt mondaná: Nos, ugy-e, hogy nem tudsz betelni nézésemmel? Csak bámulj tovább, szegény halandó!

A halandónak azonban akadt egyéb bá-mulni valója is. Oda pillantok a kapitányi hidra és csodálkozva látom, hogy a kis kor-mánykeréknél az iránytűt szemlélfő matróz, egy pillanatra átadva helyét, öltözni kezd. Ma-gára szed egy vizbatlan kancsuk-köpenyt, fe-jére ugyanilyen fejkötőt borít és ismét elfog-lalja helyét.

Lehetett úgy tíz óra. Mi lehetett eze-ket? kérdeztem magamban és abbahagyva a nápolyi csoda szemlélfét, felkapaszodom

a kapitányi hidra, hogy megtudjam az átöltö-zés okát.

Alighogy elhangzott kíváncsi kérdésem, az ügyeletes másodkapitány némán mutat dél-kelet felé az égboltozatra. Udanézek és egy parányi sötétbarna felhőcskét pillantok meg. Hihetetlenül csóváltam fejem és leszállva a hid-ról, a hajóseemberek babonájáról motyogtam va-lami lesújtó megjegyzést.

Alig értem vissza elhagyott helyemre a hajó orrán és még jóformán el sem hatá-rozhattam magamat arra, hogy most melyik oldalról szemlélfem a nápolyi csodát, mikor kellemes szellőt érzek fejem körül lengeni. Erzem, mint iparkodik lecsapni rólam utazó-sipkám, hol itt, hol ott kapaszkodott bele er-nyőjébe.

Rendkívül jól esett a friss szellő, mely fel-üdített. Egy pillanat alatt elfeledtem meleget, felhőt, másodkapitányt és úgy helyezkedtem el székesen, hogy a szellő is érjen s a nápolyi csodát is figyelemmel kísérlhessem.

A tolaokó szellő minden kísérlését öröm-mel üdvözöltem, midőn kíváncsi szemtelenség-gel fürkészte a szép olasz nő báját. Mosolyog-tam a pajzánságon, mikor szertekuszálta a dus fekete firtóket; sőt még akkor sem fordultam el diskkrétül, a mikor a ruha csipkefodrait re-megtette meg és lebbentette föl az a kósza, impertinens szél urfi.

Most kezdtem megérteni, miért tartják és nevezik a szelet himneműnek a szellemes poéták.

De hát a horvát miniszter, a jó horvát miniszter, hol az ördögön bujkál a jó öreg horvát miniszter, aki olyan barátságosan mosolyogva néz körül a képviselőház tanácskozó termében, mikor a bársonyszékébe ül.

A jó öreg Cseh Ervin tévedésben van, ha azt hiszi, hogy neki nincs más feladata, mint az, hogy hűségesen benn maradjon a képviselőház tanácskozó termében, képviselendő jelenlétével a kormányt, mikor a többi miniszter már éhes és „gáblizni“ megy.

Nem úgy, horvát miniszter ur! Általában véve a horvát miniszterre nincs tulságosan nagy szükség, de lehetnek esetek, mint például a mostani, amikor még rá is szükség van.

Most, amikor kiderült, hogy Khuen-Hédervary mennyire tehetetlen, el kell várnunk, hogy a horvát miniszter vegye kezébe a dolgot és csináljon rendet és tegye a kötelességét a legnagyobb szigorral.

Ha ő sem képes rá, menjen Khuen-Hédervaryval együtt és engedje át a helyét olyan embernek, aki rendet teremteni tud is, akar is, mer is.

TÁVIRATOK.

Az olasz király utja.

Róma, szeptember 6. A Stefáni ügynökség állítólag jól értesült forrásból jelenti, hogy az olasz király nem megy Franciaországba. Szó volt ugyan róla, de a terv végleg el van ejtve.

A zágrábi zavargások.

Zágráb, szeptember 6. Az őjjel folytatott a letartóztatott tüntetők kihallgatását s a kihallgatás eredményeképp elrendelték Frank Ivánnak, Frank képviselő fiának letartóztatását. A letartóztatás még az éj folyamán megtörtént. A vidékről beérkező jelentések teljesen megnyugtatók. Rendzavarás sehol sem történt.

Belgrád, szeptember 6. A zágrábi tüntetésekből és oktalán zavargásokból kifolyólag tegnap este gyűlés volt, amelyen vagy 2000 ember vett részt. A gyűlésen megbotránkozásukat fejezték ki a horvátok kvalifikálhatatlan eljárása felett és határozatot hoztak, hogy minden horvátot bojkottálni fognak.

Nord tábornok veresége.

Páris, szeptember 6. A Havas-ügynökség jelenti Cap-Haitienből: Nord tábornok Limben vereséget szenvedett. Több embere fogóságba esett, köztük Esmangard Emánuel tábornok és tüzérségének egy része.

A szép hölgy pedig, mialatt kissé affektált mosolylyal csevegett társnőjével, minden elővigyázat nélkül engedte pajzánkodni a mindjobban erősülő szellőt.

Hajónk egyenletes ringással kezdett dülöngeni hol jobbra, hol balra s én átengedtem magamat a képzelet csapongó szeszélyének.

Meddig tartott e zsbongó érzés, azt nem tudom, mert csak az ebédre hívó csengetyű éles hangja riasztott fel.

Felelmedem székemből, de csak nagy bajjal tudok visszatérni a hajó farához, mert hajónk oldalringását ama bizonyos előre-hátra bukdácsolás zavarta meg, mely biztos jele a tenger nyugtalanságának.

Az eső nagy cseppekben kezd hullani s az a bizonyos parányi felhő óriás lepedővé változott, mely eltakart előlünk napot, láthatárt, mindent. A hullámok zajongva toiakodtak hajónk körül s közbe-közbe mérgesen morcogva csapkodtak fel a fedélzetre.

Olyan szép volt a készülő zivatar látványa, hogy teljesen megfeledkeztem hölgyeimről és átengedtem magamat a megváltozott tájkép szemléletének.

A hajó pincére már alighanem másodszer jelentette, hogy az ebéd vár, — míg el tudtam magamat szánni a lemenetelre. Eppen indulóban voltam, mikor valami csodálatos panaszos hang üti meg fületem. Mintha mély pince fenekéről jönne, mintha szörnyű fájdalom sajtolná ki a szorongó kebelből.

Odafordulok, honnan a hang jön és csodás

Egyről-másról.

(A szép szeptember. — Szezon-kép. — Élet az iskolákban. — Az első hét. — A zsurok hajnala. — Az „anzácsolások.“)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 6.

Régen volt Budapestnek olyan szép szezbembere, mint az idén. A kezdődő enyészet hava a kései kánikula szenzációjával köszöntött be s a nyári vendéglők publikuma, megbővülve a hazatért nyaralókkal, eddig nem ismert mértékben fogyasztja estenden az enyhet adó lombok alatt a jóféle hűsítőket.

A mi fővárosunk egyáltalában nevezetes a szeptembereiről. Akár a budai hegyek magaslatán, akár a Városliget tájékán és a rákosi homokon csedáljuk a szeptemberi gyönyörű eget: nem tudunk vele betelni. Egyetlen apró felhőcskét nem látunk még a János egy félezer méteres magaslatáról sem. És csodálatosan sötétkék kivált a hajnali és az alkonyati ég. Ha a kőházak közé szorított utcákból kimenekülünk, már délután négy órakor tizenkét fokos hűvös szellő legyinti meg arcunkat. Reggel a hegyek között egyszerre didergünk a frisseségtől és sütkérezünk a kelő nap aranyos sugarában. Este kétszeresre nőtt étvágygyal ülünk le a fa alatt vacsorázni, már t. i. az, a ki. Mert a fővárosi emberek egy része, hogy úgy mondjam, kalendáriumi életet él. Mit neki a leggyönyörűbb este, a legbűbajosabb éjszaka, ha a kalendárium azt mondja, hogy szeptember van s az említett species szeptember elsejével egyszerre rest lesz és otthonülő, vagy pedig bevonul a kávéházak üvegfa mögé.

Csodálatos, a környékbeli kirándulóhelyeken már most, szeptember első hetében, minden kihalt. Az okos mamák mindenért a szeptemberben kezdődő iskolát okolják, a mely nem neveli a diákokat a gyönyörű szeptember megbecsülésére. Aligha igazuk nincs ezeknek a mamáknak. Való ugyan, hogy ott van a játékdélutánok intézménye és a kirándulásokról szóló legujabb rendelet, de mi haszna, ha a szeptember olyan keveset lát ezekből.

Szeptember első hete eltelik a beirással. A második héten könyvet vásárol az ifjuság és olyan cserekereskedést üz az iskolaszerekkel, hogy még az iskolán kívül való időben sem jut ideje egy lehelletnyi tiszta szeptemberi hegyi leve-

gőt szivni a tüdejébe. A harmadik héten a fejelemhez szoktat az iskola, tandíjat szed, ingyen könyvet oszt és órarendet készít, a mi nek az ifjuságon való kipróbálása éppen egy teljes hétig tart és ezzel aztán el is veszett a szeptember az ifjuságnak és az ifjuság a természet élvezetének. Ha a komoly munka miatt kell a legszebb napokat elveszitenünk, akkor az áldozatoknak máltó ára volt. Tudjuk azonban, hogy az első két héten nem dolgozik kemolyan, hanem csak adminisztrál és bevezet, pedig ezt az adminisztrálást diák nélkül is elvégezhetik és bevezetés nélkül már ma még a tudós értekezés is megélhet. Ezekből a kezdő és semmittevő napokból áldozhatna az iskola a gyönyörű budapesti szeptembernek.

Egyébként a társaséletre nézve is teljesen elveszett hónap a szeptember. A nyaralók legnagyobb része ilyenkor már itthon van Budapestben, de a szezen csak nem akar megindulni, lassan, álmosan, vontatottan fejlődik ki valamelyes élet. A szinbázak üresek, a zsurok még nem kezdődtek meg, mintha röstelnék a hazaérkezettek, hogy már itthon vannak. Pedig bizonyára mindenki örül már, hogy itt van újra az itthoni kényelemben. Mert szép dolog ugyan elmenni hazulról nyaralni, de bizonyos, hogy még szebb hazajönni.

Es a nyaralás igazi örömei még csak ezután következnek. Akkor ugyanis, mikor együtt ül majd az első zsur és el lehet beszélni majd a nyári élményeket. Az igazság istenasszonya bizonyára kegyes lesz majd és behunyja kissé a szeméit és a füleit betartja kissé. Mert nagy dolgok lesznek itt hallhatók. Aki egy péceli viskóban unatkozva töltötte a nyarat, csodadolgokat fog tudni, elmondani a Balaton szépségeiről és akit valami tót falucskában ölt az unalom, büszkén fogja elbeszélni a barátnőinek, hogy az ischli esplanade-on egy valóságos vérbeli főherceg háromszor megfordult utána.

Aki hallja ezt a sok trécselést és ezt a sok hazudozást, igazat fog adni nekem abban, hogy az asszonyok jó része csak a barátnői kedvéért megy el nyaralni. Meg vagyok győződve, mindegyikük tudja, hogy a főváros is nagyon szép és nagyon kedves nyáron. De azért mégis elmennek a fővárosból. Mert miről beszélnének aztán a zsurokban és hogy hazudhatnának különben ellenőrizhetetlenül olyat, hogy a barátnő arca elsáppadjon az irigységtől?

látvány bilincsell le figyelmemet. Egy csoport közelg felém a hajó orra felől. Milyen szánalmas és mily mulatságos egyuttal.

Elöl, mint valami őrző, eloltaszitva magától a segítő kezét és a hajó lengése szerint tántorogva, a kevésbé ifjú hölgy jött felém. Körülötte panaszos sóhaj kél és ő kétségbeesve nyögi: Oh, mama mia! Jo povezetta! Mia mama! Az életből eltávozó nem vehetne érzékenyebben bucsut szerető szülőitől, mint ez elvirágzott rózsató tette, midőn a hajó karfájához támaszkodva átengedte magát a tengeri betegség parancsoló kényszerének.

Végre nem minden fáradtság nélkül bár, de mégis sikerült őt lecipelni a lépcsőn, melyről még visszhangzott a mama mia! szívszagató nyögése.

Még nem lehettek túl az utolsó lépcsőfokon, mikor már egy más csoport vonta magára figyelmemet. Alig hittem szememnek!

A bájos Mirandát látom-e Caliban karjaiban? Vagy Titánia szeretkezik-e Zubolylyal? Közelednek. A kép megérdemli a megtekintést.

Oh sors, mily titkosak a te utaid! A bagószagu fekete fogu matröz mily édes terhet cipel. Az erőteljes, de nagyon kötes tisztaságu nyakat görcsösen átölelve tartja két kar, a gondosan ápolat kezeccskék esengve kapaszkodnak a férfiába. A fejcske csüggedten és erőtellenül hanyatlik a vállra s a roskadozó térdek csak alig bírják terhüket.

A matröz pedig, mint gondos anya kisdédét, úgy karolja át a hölgyet és borizú hangon, mely gyöngéd akarna lenni, motyogja: Szegény Madonna, roszszul van? Szegény signora!

A csoport mellém ért. Alig birom felismerni a hölgyet. A pajkos fürtöcskék összecsapkodva lógnak az arcba s az elbizott ajak pittyedten csügg alá. A nápolyi csoda volna ő, ki csak néhány órája még oly gögös fensőséggel fogadta a néma hódolatot?

Hol van az az Offenbach, vagy Suppé, ki megzenésítse a prózára váltott Olympust? Junó, kit utolért a csunya próza, az utasok réme. a tengeri baj!

Utánok siettem. Alig értem le az ebédőbe, mikor már a nyögés, a mama mia rémes zugása újra felhangzott.

A kabin ajtaja felnyit és a matröz éppen készült lerakni édes terhét, mikor a szép hölgy felocsudott, körülnézett és megpillantva a hajó pincérét, szinte tulvilági hangon mondá:

— Kérem, az ebédet tegyék félre nekem!

— Így szolt és eltűnnek.

Utána néztem, mig az ajtó becsapódott. Lám, a nő az a kötőjel, mely a prózát a prózával összekapcsolja.

Némán asztalhoz ültem, hallgatva a gyér vendégkoszoru sületlen megjegyzéseit a tengeri utazásokról. Közbe-közbe kihangzott a tizenkettes kabinból a panaszos nyögés: Oh! mama, mia povera mama!

A református lelkészek egyenruhája.

(Az aradi vélemény.)

Arad, szeptember 6.

A M. Sz. nemrégiben fölvetette a református lelkészek egyenruhájának problémáját, a mely fölött élénk disputa indult meg. Uray Sándor, aradi ev. ref. segédlelkész a következőkben mondja el érdekes véleményét az egyenruha kérdésben:

Mindenekelőtt kijelentem, hogy a lelkészi egyenruhának teljes mértékben híve vagyok.

A kisebb gyülekezetek lelkészeit kivéve, nem hiszem, hogy volna olyan lelkésztársunk, aki annak szükségét ne érezné; különösen pedig városi és exponált helyen alkalmazottak, lépten-nyomon tapasztaljuk a megismertető és megkülönböztető ruházat hiányát.

Ez az eszme különben nem új keletű; sőt a régi időkből határozott bizonyosságunk van arról, hogy a ref. lelkészek papi öltönyt viseltek. Igaz, erre nem dogmába préselt törvény ereje kényszerítette elődeinket, hanem a tapasztalat és ő-i, reformáció-korabeli hagyomány.

Ezt bizonyítja a Geleji-Katona-féle „Egyházi kánon” 83. szakasza, mely a lelkészek ruházatáról a többek között így nyilatkozik:

„Bár az új-szövetségi lelkészeknek semmi határozott öltözet-formát nem rendelt a szentírás: mindazáltal tartoznak ők ebben is a *rendre* figyelni, úgy, hogy az ő öltözetök legyen a rendnek és szent hivatásnak megfelelő... melylyel őket mind a katonáktól és más világi rendektől, mind más felekezeti egyháziaktól *első tekintetre meg lehessen különböztetni és ismerni*...”

A lelkészi egyenruhaviselés kegyeletos, szép szokása az 1860-as években teljesen háttérbe szorult, minek magyarázata, — akkor élő szemtanuk előadása szerint — a következő:

A német világban mindenféle politikai hatóság megkövetelte a ref. lelkészeket, hogy előtte borotvált arccal és reverendában jelenjenek meg. Ezen igaztalan kényszerítés után nem maradt el a visszatas. A ref. papság és egyház függetlenségének megóvása nemzeti érdek volt s így a több más parancsokkal szemben ellenszegültek az egyenruhaviselés parancsának is, *mert a német diktálta*. Ez időtől kezdve tényleg nem viselnek a ref. lelkészek — a liturgiái paláston kívül — egyéb egyenruhát.

Az 1891-iki zsinaton már újból szóba jött a papi egyenruha kérdése, s midőn a törvényalkotók az egyházi törvények átdolgozásával foglalkoztak, dunántúli [egyházkerület] főiratot intézett hozzájuk, hogy a papoknak tegye kötelezővé a reverenda viselését. Az ügy akkor még nem volt megérve, sem előkészítve s így egyelőre elaludt.

Ugy tekinthetjük ezt, mint egy hatalmas reformtörekvést, melynek megvalósulása bizonyossága lesz egyházunk fejlődésének s modern haladásának. Saját érdekünkről, tekintélyünk megóvásáról van itt szó. Annál inkább csodálkoztam azon, hogy e lap hasábjain még szó is eshetett arról, hogy nem kell egyenruha.

A ruházat tekintetében uralkodó szabadság ma már szabadságá lett és ha a zsinat, a többség óhajának engedve, előírná a meghatározott egyenruha viselésének kötelező voltát, ebben csak tuzással és nagyfoku elfogultsággal láthatná bárki is az ő egyéni szabadságának szárnyaszegését. Ha függetlenségünk s biblikusságunk jelszavaival annyira dobláozunk, akkor könnyen leronthatnók a templomot s a Sákramentumokat is a nép, a királyi papság kezébe adhatjuk.

Mikor az öt ref. teologia ifjusága első

nagygyűlését tartotta Debreczenben 1900-ban, a kollégákkal beszélgettünk az egyenruha-kérdésről egymás között s mindnyájan pártoltuk azt. És ha a mostanság is gyűléskező papnövendékek hívek maradtak a kezdeményezők terveihez, azóta már bizonyosan szóba hozták ezt a dolgot a nagygyűlésen. Itt megjegyzem, hogy a pesti növendékek tényleg viselnek is egy ismertető jelt: fekete szalon-öltönyt, magas mellénnyel. A főntemlített nagygyűlés után a debreceniek, kolozsváriak és a pápaiak is követték a példájukat.

Az aradi képkiallítás tervéhez.

— Művészeti mozgalom Aradon. —

Arad, szeptember 6.

A napokban megemlékeztünk az aradi képző-és iparművészeti kiallítás tervéről. Erre a tervre vonatkozólag most a következő sorokat vesszük:

Tisztelt szerkesztő ur!

Mikor a tihanyi hegy magaslatán belekiált az ember a nagy semmiségbe, az évszázados zárda repkénnyel benőtt fala gyönyörűen veri vissza a hangokat. Ez a visszhang — az echó.

A Balatonról jövök; azért meritem az ottani reminiscenciáimból a hasonlatot, midőn kérem, engedje meg, hogy visszhangja legyek annak a cikkirónak, ki becses lapjának tegnapi számában oly szép művészeti eszmét vetett felszínre; sőt többet mondok, látnoki képességgel majdnem a múlt egy kiváló nagyjának szavait applikál a jelen állapotokra, mondván: „En a jövőbe látok! *kép és kép* mindenütt!”

Pedig hát, sajnos, nem olyan nagyon befejezett dolog az még. Mert miről is van tulajdonképpen szó? Arról, hogy tegyük meg mi is azt, amit, ha jól sejtem, *Pozsonyban*, de a mint biztosan tudom, *Kolozsvárott* megtettek. Létesítsünk mi magunk egy kiallítást mindazon műtárgyakból, melyek aradi műszeretők birtokában vannak s evvel kapcsolatban álljon elő az a cikkiró által jelzett híres gárda, mely ha meg nem is adja ma át, de fest, farag, tervez szorgalmasan napestig.

En másokkal egyetemben meg vagyok róla győződve, hogy a nemzetközi művészet fejlődését ez a tárlat érintetlenül hagyná, de viszont arról is megvagyok győződve, hogy Arad város kulturális fejlődésére mindenestre hatással lenne, mert egy ily méretű mozgalom okvetlenül nyomot hagy maga után. S a mikor Arad mindenkor szeret magának hizelegni avval — amit már különben is többször megmutatott — hogy a művészi szép minden faja iránt lelkesedik, lehetetlennek tartom, hogy egy a mi viszonyainkat tekintve nagy stílű mozgalom, célt tévesztene.

Bizom ebben különösen azért, mert meggyőződésem hogy ily közérdekű mozgalom a városi magisztrátusnak is nemcsak tetszését nyerné meg, hanem pártolását is kivívná.

Élénken emlékszem rá, hogy az *Aradi Művészeti Egyesület* legutolsó igazgatósági gyűlésén *Steiner József* igazgatósági tag vetette fel ezt az eszmét (melynek különben is ő a szülője) s azt egyhangulag lelkesedéssel fogadtuk, sőt talán — ezt ugyan egész határozottan nem merem állítani — némi megállapodás is történt ez ügyben. A mi egyesületünknek pedig ez igazán kiváló alkalom volna arra, hogy lát-képességét bebizonyítsa. En, t szerkesztő ur, igazán úgy látom, hogy itt minden szinte készen megvan, csak egy szervezőképes erős karra van szükség, mely elvégezze a munkát: — hogy hogyan, nem röstellem bevallani, arról fogalmam nincs. Egyszer rendeztem — egy négyest, az is rettenetesen sikerült; hanem hogy

ne találkoznék arravaló ember, azt képtelenségnek tartom.

Csak egytől félek, hanem attól aztán nagyon. A gyűlésezéstől és az albizottságnak javaslatától szempontjából való kiküldetésétől. Mert a magyar ember oly gyönyörű szalmatüzel vág neki mindennek — de nem tehet róla, ha a kiküldött albizottság körülményes jelenőség — ez a szalmatüzel elalszik. Pedig: *Ars longa, vita brevis est*”.

Meghallgatásomért köszönetet mondva maradok stb. **Urhegyi Alajos.**

SPORT.

+ Az aradi atlétikai klub, mint ismert, az e hó 21-én Temesvárott football-mérkőzést tart a *temesvári football klubbal*. Az atléták naponta szorgalmasan treniroznak sporttelepükön; s a klub elnöksége ez uton is felhívja tagjait, hogy a tréningen minden nap 5 órakor jelenjenek meg.

+ Az aradi kerékpár klub vasárnap kirándulást rendez Battonyára. Találkozás a városi tónál délután két órakor Hétfőn Világosra rándul ki a klub. Találkozás délután 2 órakor.

A Neptun-fürdő fenéke.

(Új módszer a fürdő építésében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Az aradi Maros-fürdő fenekéről, az ugynevezett *vas-kosárról* annyi tárgyalás, szakértői vizsgálat és helyszíni szemle volt, hogy alig van ember Aradon, aki tisztában volna evvel a problémával: van-e fenéke a Neptun-fürdőnek, vagy nincs. Helyesebben: lesz-e kosár az u-zodában, vagy nem?

Ma végre véglegesnek mondható határozatot hozott ebben az ügyben a város tanácsa, ahová a Maros-fürdő igazgatósága megfellebbezte a főkapitány végzését, amely egyéb óvintézkedéseken kívül kosár-fenek alkalmazását hagyta meg a fürdő tulajdonosának. Ezek azonban érthető okokból nem nyugodtak meg a főkapitány intézkedésében s a tanácsnál kerestek orvoslást, megfellebbezván a kapitányi hivatal határozatának azt az egyetlen részét, amely a kosár-fenek alkalmazását rendeli el.

A tanács mai ülésén helyt is adott a fellebbezésnek s kimondta hosszú indokolás mellett, hogy a *kosár-fenek nem szükséges* s azt a fürdőtulajdonosok felállítani nem kötelesek.

Avval indokolja a tanács ezt az álláspontját, hogy a szakértők sem tartották célszerűnek a vaskosár feneket, mert az a *Maros erős és gyors folyása* miatt ugyis *alig volna alkalmazható*, másrészt a *vizbefulást sem akadályozza meg*, mert a víz mélységének, hogy uszni lehessen benne, ha fenék van is, legalább 2—3 méternek kell lennie, ilyen mély vízbe pedig akár van kosár, akár nincs, az uszni nem tudó belefutad. Annyi haszna volna csak a vaskosárral körülvett fenéknek, hogy a vizbefutást a Maros ki nem viheti a fürdőből. Ez az egyetlen előny azonban nem volna fontos, hogy ezért, tekintettel a szerencsétlenségek ritkaságára, a fürdő fennállását veszélyeztetni kellene.

Az eddig történt vizbefulások okát a jövő évben — mint értesülünk — a fürdőtulajdonosok a *fürdő berendezésének és építésének megváltoztatása* által akarják megszüntetni. Ugy tervezik ugyanis, hogy a férfi-uszodát jövőre a fürdő tulsó végére, vagyis a *déli oldalra helyezik*, hogy ha valaki vigyázatlanságból a tutaj alá kerül, a víz sebes és erős árja kisodorja a tutaj alól a szabad Marosba.

Tény, hogy a Neptun-fürdőben előfordult balesetek legtöbbször ilyen módon keletkeztek s a fürdő építésének ez a megváltoztatása ilyen esetekben megmentő lehet.

A vitás aszfaltjárdák.

(Csanádmegyei rendkívüli közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, szeptember 6.

A makói aszfaltjárdák ügye, mely annyiszor foglalkoztatta már a város képviselőit, hatóságokat és közvéleményt egyaránt, ma ismét egy megyei rendkívüli közgyűlés összehívására adott alkalmat.

A város képviselője ez ügyben legutóbbi közgyűlésén tudvalevőleg kétféle határozatot hozott: tudomásul vette a belügyminiszter döntését és az annak alapján megtett intézkedéseket, azután meg Bőrösök indítványára levette az ügyet a napirendről s Wizinger Károly ügyészt bizta meg azzal, hogy a képviselő részéről tegyen előterjesztést az alispánhoz a megkezdett munkálatok beszüntetése végett addig is, míg a felsőbb hatóság újból s talán végérvényesen dönt az aszfaltjárdák ügyében. Hogy ez a döntés mielőbb meglegyen, a főispán mára rendkívüli közgyűlést hívott össze, a mely meglehetősen népes volt s amelynek egyetlen tárgya a makói aszfaltjárdák az ügye volt.

A gyűlésen Meskó Sándor dr. főispán elnököt s délelőtt 10 órakor megnyitván az ülést, Hervay István főjegyző adta elő az ügyet, kimerítő részletességgel ismertetve az egész ügyet, végzetül pedig az állandó választmánynak következő határozati javaslatát ajánlotta elfogadásra:

„Mint hogy a Makó város képviselőtestülete által megalkotott és senki által felelősséggel meg nem támadott közmunka költségelirányzat felsőbb jóváhagyást nyert s miután a város képviselőtestületének annál kevésbé állott jogában egy jogerős költségelirányzat mellőzésével másképen határozni, miután a város képviselőtestülete 406—901 kgy. sz. a kelt határozatában, a tanácsot már az aszfaltjárda építésének megkezdésére is utasította s miután a vármegye alispánja akkor, amikor a várost törvényes kötelezettségének teljesítésére szorította, teljesen helyesen járt el, ennél fogva a törvényhatósági bizottság határozatilag kimondja, hogy a vármegye alispánja által felfüggesztett 276. sz. városi képviselőtestületi határozat, mint felsőbb hatósági intézkedéssel ellentétes, ezenel megsemmisítetik és a vármegye alispánjának eddigi intézkedései jóváhagyólag tudomásul vétetnek.

Egyben — miután ezen ügynek mielőbbi végrehajtása és az aszfaltjárók 1901. évi közmunka-költségelirányzatszerű kiépítése szükséges — az 1886. évi XXI. t. c. 9. §-ának (b pontja) alapján kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy ezen határozata csak birtokon kívül felelősséggel meg.

Végre a törvényhatósági bizottság kimondja, hogy a város képviselőtestületének előterjesztett és általa tudomásul vett szerződés is jóváhagyatik s a polgármester utasíttatik, hogy a munkálatokat ezen szerződés alapján azonnal kezdesse meg.

Wizinger Károly városi ügyész előterjesztése és Bőrösök Gergely városi képviselő felelőssége, mint a fenti határozatokkal ellentétes figyelembe nem vétetnek.”

A javaslat kapcsán néhány rövid felszólalás volt.

Dósa Sámuel dr. tiszti főügyésznek a szerződéssel szemben vannak jogi aggályai, mert úgy tudja, hogy a képviselőtestület azt nem is tárgyalta.

Návay Lajos dr. alispán ismertette az ügy állását, kijelenti, hogy ez még formasági akadály sem lehet, mert a polgármester annak idején betervezte a vállalkozóval kötött szerződést s az ellen nem emeltek kifogást, hanem magát az egész járdafejlesztést vették le a napirendről.

Nagy Károly az aszfalt járdák készítése ellen emel szót s nem fogadja el az állandó

választmány javaslatát. Nem ismeri az ügyet egész mivoltában, de azt látja, hogy a közönség fél tőle, mint nagy tehertől. Alig 3 éve építettek járdákat, hét évig még lehetett volna várni, akkor a képviselőlet jószántából is fejlesztette volna s fejleszti is az aszfaltjárdákat. A képviselőlet határozatát kéri jóváhagyni.

A főispán felállás utján szavazást rendelvén el, az állandó választmány javaslatát a bizottság majdnem egyhangulag magáévá tette, aminek az a következménye, hogy a jövő héten megkezdik a járdák kiépítését s végre valóban befejezést nyer az aszfalt-ügy, amelyből a képviselőlet és Bőrösök Gergely olyan nagyon szívesen csináltak volna — tengeri kigyót.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egylete elnöksége ma vasárnap d. u. 8 órakor a Magyar-utca 4 számú saját házában rendes havi ülést tart.

(*) Az aradi székely otthon vasárnap délután négy órakor a Vasszállóban levő rendes helyiségében rendes havi választmányi ülést tart, a következő tárgysorozattal: Kosuth Lajos születése századik évfordulójának mikénti megünneplése. Az elnökség.

(*) Az aradi hivatalosok betegsegélyző és temetkezési egylete ma, vasárnap délután 3 órakor rendes havi választmányi ülést tart.

(*) Az Erzsébetvárosi Testvériség agghonvédek segélyző asztaltársaság ma, vasárnap délután 5 órakor tartja értekezletét Rittler János vendéglőjében.

(*) Az aradi magyarnyelvterjesztő, betegsegélyző és temetkezési egyesület saját hivatalos helyiségében szeptember hó 7-én délután 3 órakor rendes havi választmányi ülést tart.

Szocialista, aki nem esküszik.

(Törvény és polgári becsületnév.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

A nagyváradi kir. törvényszék egyik legutóbbi tárgyalásán nevezetes epizód történt.

Oláh Lajos, nagyváradi szocialista munkás, a törvény bírál előtt állott s mikor vallomására esküt kellett tennie így szólott:

— Tekintetes törvényszék! engedtessek meg nekem, hogy a polgári becsületemre esküdjem! . . .

Fassie bíró erre Oláh Lajost erőlyesen utasította rendre, figyelmeztetve az Isten és a törvény szentségére. A bíró rendreutasításához egynehány szó fér.

Oláh Lajos két törvény mellett tett egyszerre tanuságtételt. Az egyik törvény ma még nem kodifikált, de az lesz valamikor. Látják ezt vagy nem látják a nagyváradi törvényszéki palotából, az mindegy. A világ azért nem áll meg s halad a szociális igazság útján. Ez az igazság ma még csak az Oláh Lajosok etikája, de ő nekik ez már törvény.

Ezt a törvényt tiszteli Oláh Lajos s az a hite, hogy a polgári társadalom a polgárokért áll fen s ebben a polgári társadalomban nincs felségesebb a polgári becsületnél.

A másik törvény a muszáj-törvény, a folyton változó. Az, a melyet kodifikáltak s melynek egyik őre Fassie bíró is. Oláh Lajos e mellett a törvény mellett is tanuságtételt tett. Ez a törvény neki jogot ad, hogy a polgári becsületre hivatkozást többre tartsa kegyes és naiv formuláknál. Oláh Lajos tehát két törvényt tártott meg s ezért megintette a törvények őre olyan módon, melyet egyetlen törvénydarabocska sem menthet.

Fassie bíró minden bizonynyal jámbor ember, a világ állapotával megelégedett, istent féltő, komoly. Ilyen ember fél természetesen a nyughatatlan individuumoktól, a kik nincsenek

a mai világ sorával megelégedve. Az is majdnem bizonyos, hogy Fassie bíró ur a szociális-tákat veszedelmes felforgatóknak tartja. Nincs ezen mit szégyenkezni. Am mindez privát vélekedése lehet. A bíró, ha nem érti meg a forrongó társadalmat — nem kötelessége megérteni — olvassa a fejekre a paragrafusokat.

A mai rendet ne próbálja saját taktikája szerint is védeni. Legyen nyugodt, elvégzi ezt helyette a társadalom uralkodó osztályain épült törvényhozó hatalom.

A bíró ha jobban nem cselekedhetik, legalább ne licitáljon rá az uralkodó társadalmi osztályok kondifikált önzésére: a paragrafusokra. Így is sujtathat elég erősen.

A szűkmarkú Arad.

(Ötezer korona a Kossuth-szoborra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Az Aradon felállítandó Kossuth-szoborhoz pénzbeli hozzájárulást kért a várostól az aradi Kossuth-asztaltársaság gyűjtő-bizottsága. A kérelem eljutott a város tanácsához s ez nagy bőkezűséggel 5000, mond: ötezer koronával hajlandó az aradi Kossuth-szobor felállításához hozzájárulni. Tegnap ülésén hozta meg a tanács ezt a határozatot, mely a szerdai törvényhatósági közgyűlés elé tanácsai javaslat formájában fog eljutni.

Nem tulozunk, ha ezt az összeget nevezésgesen csekélynek mondjuk. Elég hivatkozni azokra az összegekre, amelyeket a többi vidéki városok, mint: Szeged, Debrecen, Miskolc, Makó, Maros-Vásárhely adományoztak a városukban felállítandó Kossuth-szoborra s az összehasonlításból kitűnik, hogy Aradváros tanácsa szűkmarku volt az aradi Kossuth-szobor alappal szemben, midőn annak tíz évre évenként öt-száz korona szubvenciót ajánl.

Jobban körültekintve azt látjuk, hogy Szeged város tanácsa háromezer koronát fordít csak arra a kivilágításra, amelyet szeptember 18-án este Kossuth Lajos születésének száz éves évfordulója alkalmából rendeznek, Makó ugyanezre a célra — kivilágítási költségekre — ezer koronát szavazott meg s Arad tanácsa ilyen példák dacára, tekintetbe véve azt is, hogy az aradi Kossuth-ünnep alkalmából pénzküldése alig lesz, csak ötezer koronát hajlandó az aradi Kossuth szobor céljaira adni.

Az egyszer bizonyos, hogy ha valahol, úgy ebben a városban is állnia kell Kossuth Lajos szobrának. A városlalom már régebb idő óta megindult, a gyűjtés folyik, s Aradvárosát már történelmi múltjánál és hírnevénél fogva sem érheti olyan szégyen, hogy a gyűjtés fiaskót mondjon, s hogy a mozgalmat elszunnyadni, avagy pláne leszerelni kelljen.

E város legszebb helyén áll a szabadság-szobor, egyik legszebb monumentuma ennek az országnak. Olyan művészi kivitelben, olyan monumentális a felépítésben s olyan kifejező az eszményiségében, hogy csodájára járnak. Ebből következik, hogy az Aradon felállítandó Kossuth-szobor sem lehet külön — belső értékétől eltekintve — a szabadság-szobornál. Nagyszerűnek kell lennie, mint annak az embernek emléke, akit ábrázolni fog.

Ennek megvalósításához pedig a honfiai lelkesedésen kívül pénz kell, akár a háborúhoz. Már most kérdjük tisztelettel Aradváros tanácsától: ki fog jó példával előjárni az adakozásban, ha nem az a tekintélyes terület, amely Arad életét vezeti és irányítja. E város hazafias tanácsáról feltételezzük, hogy el van telve Kossuth Lajos emléke iránt hódolattal, elismerjük, hogy minden egyes tagja tiszta magyar hazafi,

de ez elvégre másként nem is lehet. A tanács félreismeri a körülményeket, ha azt hiszi, hogy az ilyen céira való adakozás arra való csak, hogy avval egy törvényhatóság a hazafiasságát dokumentálja. Ez olyan *conditio sine qua non*, amelyről beszélni is felesleges, miután magyar város vagyunk.

Itt az adakozásban kell előljárnia Aradvárosának.

TANÜGY.

(—) **Körrendelet a tanév-nyitás alkalmából.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter az idei tanév megnyitásához két körrendeletet bocsátott ki, melyben a *nemzeti népoktatás fejlesztését és magyar nyelvtanítás előmozdítását* szigorúbb alapokra fektetni.

Harc egy mágnás családban.

(Anyja és fia.)

Arad, szeptember 6

Kis háborúnak is beillő nagy és kinos viszály tört ki a napokban egy széles körben ismert bárói és a grófi családban Trencsénmegyében, amiben most meggyeszerre vitatkoznak, tárgyalnak és beszélnek és amely még a csendőrség igénybevételét is maga után vonta.

Trencsénmegyében Léceden van birtoka és cementgyára a német eredetű Schenk bárói családnak. A család feje özv. *Lécedi Schenk* Adolfné szül. báró Popper Jeanette, férjzett báró *Putham* Károlyné, egy már javakorban lévő, de még ma is eléggé csinos és fess asszony, aki azonban már második férjétől, egy osztrák ezredestől törvényesen el van válva. A bárónéval közös háztartásban él a fia, a fiatal 25 éves báró *Schenk* Róbert, aki egyszersmind a gyárnak prokuristája, továbbá a báróné leánya, valamint veje gróf *Auersperg* Antal is.

A báróné nagy kedve lett volna még egyszer férjhez menni s ebbeli óhajátának a legutóbbi napokban kifejezést is adott. Ez a vágya és óhajta azonban a családja körében a legnagyobb ellenzésre talált, sőt a fiát, Róbertet annyira fölizgatta anyjának kijelentése, hogy a legerélyesebb fellépésre határozta el magát anyjával szemben.

A legutóbbi napokban a fiatal báró anyjának összes butorait kihordatta a kastélyból, cselédjeit kiutasította és felszólította az anyját, hogy a kastélyt azonnal hagyja el. E miatt és állítólag más fenyegetések miatt is a báróné ügyvédnek kérelmére több emberből álló csendőrség jelent meg a kastélyban, akik most fegyveresen éjjel nappal a kastély körül cirkálnak, mintha legalább is örökös fegyházra itélt rabokat őriznének.

Beszélik, hogy a kastélyban éjjel senki sem meri lehunyni a szemét, annyira félnek a veszedelemtől. A környéken a csendőrség kivételesen mindenki törvénytelennek és tapintatlannak tartja, mert az csak arra való, hogy a viszályt még jobban elmérgesítse. Ugy hallatszik, hogy a fiatal báró egyenesen a belügyminiszterhez fordult panaszszal ez intézkedés ellen.

A dologban a legártatlanabb szerepet játsza az illavai főszolgabíró. A fiatal báró Schenk állítólag őt is inzultálni akarná, akinek azonban semmi egyéb büne nincs, mint az, hogy a báróné látogatásai és közlekedése elől kitérni nem tudott. Hogy tehát az esetleges megtámadásnak elejét vegye, a főszolgabíró éjjel-nappal kénytelen magát egy csendőrrel őriztetni.

Trencsénmegyében érthető izgatottsággal lesik a kinos családi háború további fejleményeit, amelyben mind a két fél előkelő és be-

folyásos embereket, országos képviselőket, főispán, alispán, tekintélyes birákat és ügyvédeket mozgósított a maga védelmére. Meg kell említeni még, hogy a bárónénak egy porosz gróf az udvarlója, állítólag már jegyese is, aki a családi háború kitörése óta állandóan szintén Léceden tartózkodik, de a harcnak, mint mondják, csak egykedvű szemlélője.

Az aradi háziezred egy főhercegnő sírjánál.

(Kegyelet az ezredtulajdonos leányának.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6

Röviden megemlékeztünk arról a kegyeletos, megható epizódról, a mely az aradi háziezred ez évi nagygyakorlatai közben történt. A háziezred fölkereste örökös tulajdonosa: II. Lipót császár és király leányának *Mária Antonia* főhercegnőnek a *temes-ujfalusi* római katolikus templomban levő sírját, a hol gyászmisét hallgatott.

Mária Antonia főhercegnőnek regényes sorsu volt az élete, akár nagynénjének, *Mária Antoinette* francia királynénak, II. Lipót nővérének, aki tudvalevően Lajos francia király neje lett s 1793. október 16-án a forradalmi nemzetgyűlés ítéletéből lefejezték. *Mária Antonia* följegyezték, hogy ideális szépségű nő volt és hogy szerelmi regény okozta korai halálát. A regény részletei nincsenek a Habsburg-család krónikáiban.

Mária Antonia főhercegnő a temes-ujfalusi templom baloldali kriptájában nyugszik.

A misét e hó 4-én délelőtt tíz órakor tartották meg, s azon megjelent *Windischgrätz* herceg lovassági tábornok, csapatfelügyelő *Lehmann* Vince vezérőrnagy, aradi állomásparancsnok, továbbá a 38. gyalogezred tisztikara *Wachsmann* Vilmos ezredes vezetésével.

A templomban ravatal volt fölállítva, amelyen az aradi háziezred tisztikarának gyönyörű élővirág koszorúja feküdt.

A ravatal előtt *Hold* Ádám temes-ujfalusi róm. katolikus lelkész mondott misét *Mária Antonia* főhercegnő lelki üdvéért.

Mise után *Windischgrätz* herceg s az egész tisztikar bevonult a kriptába, a hol a lelkész még egy rövid imát mondott s az érczkoporsóban üvegfedél alatt levő főhercegnő csontvázát kegyelettel megtekintették. Azután újra leszögezték a koporsót s a koszorút ráborították.

Az aradi háziezred különben most a *hadosztálygyakorlatokon* vesz részt, *Keszinc*, *Temes-ujfalu* és *Lippa* környékén. E hó 11-én fújják le a gyakorlatokat; 12-én pihenő nap lesz s e hó 13-án érkezik a háziezred Aradra.

MULATSÁGOK.

(=) **Kereskedő ifjak mulatsága.** Sok keserves kirukkolásnak, mars-übungnak és egyéb idegen nevű nem jó dolognak volt vidáma előhangulata az a mulatság, a melyet ma este tartottak a városligeti vendéglő nagytermében: *A kereskedő ifjak rekruta jelöltjei* rendezték, azok, a kik „októbernek elsején” bevonulandók lesznek. A mulatság minden tekintetben fényesen sikerült. A táncrend izléses legyező volt, az egyik oldalán alkalmi verssel. Az első strófája így szól:

Hej! Jövendő szép huszárok
Büszke rekruták: édes lányok,
Ma még együtt mulatunk és táncolunk
Holnap, ki tudja, ki-ki merre, hol vagyunk.

A vers ellen a költészet szabályai talán emelhetnek kifogást, de hogy szívből jött, az bizonyos. A bál hajnalig tartott *Gyurkovics*

András bandájának muzsikája mellett. A jelen volt hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Grünfeld N. né, Krausz Adolfné, Kleinné, Orbán Jánosné, Verlein Józsefné, Alt Ferencné, Taubner Ferencné, Ráda Jánosné, özv. Neuman Istvánné, Sándor Jánosné, Weisz Ignátné, Schöpf Józsefné, Haffer Mihályné, Ruttkay Lajosné, Ancinger Józsefné, Puskel Jánosné, Messer Fülöpné, özv. Téger Jánosné, Tauber Józsefné, Stine Józsefné, Kovács Lajosné, Irányi Mórné (Zaránd) Tomics Jánosné, Brácsy Ferencné, Barthl Károlyné, Bauer Bélané, Szimán Ignátné, Tonay Lajosné, Wéber Jánosné.

Leányok: Gárdonyi nővérek, Krausz Mariska, Reich Giza, Alt Etelka, Orbán Mariska, Werlein Mariska, Taubner Ilona, Sándor Irma, Neumann Mariska, Kádas Mariska, Weisz nő v., Kocsy Micike Temesvár, Hoffer nővérek, Ruttkay Gizike, Ancinger Ilona, Messer Ilona, Puskel Gizike, Halota Margit, Téger Margit, Román Ilonka, Tauber Margit, Krulcz Josefina, Stine nővérek, Kovács Iránka, Hamburger Ilonka, Tomics nővérek, Brácsy Ilonka, Somosán Ilonka, Bauer Paula, Barthl Olga, Szimán Ilonka, Tokay Mariska, Wéber Juliska, Bleier Rózsika, Löwy Ilonka.

(=) **Az iparos-rekruta bál.** Az 1902. év októberre besorozott iparos-ifjak egy része szeptember 27-én este a Vas szállóban rekruta bált tart.

(=) **Házi estély.** A *Jókedv* asztaltársaság szeptember 7-én házi estélyt rendez *Schreffert* József kapa-utcai vendéglő udvari helyiségében. Lesz szavalat, két felvonásos népszínmű, utána tánc. A jövedelmet szegény gyermekek felruházására fordítják.

Az aradi Kossuth-ünnep előkészületei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

A város hivatalos ünnepén kívül a társadalom különböző testületei is serényen készülődnek, hogy a nagy napon a maguk részét kivegyék az ünnep lelkesedéséből. A mai napon dicséretes határozatot hozott az *aradi ügyvédi kamara*: kimondta, hogy a Kossuth-mauzoleum alapkövére koszorút helyez.

(Az ügyvédi kamara.)

Az aradi ügyvédi kamara ma délután *Szalay* Károly elnöklésével gyűlést tartott a Kossuth-ünnep ügyében. Az ülés egyhangú megállapodással a következő határozatot hozta:

Az aradi ügyvédi kamara választmánya leborul a magyar jogegyenlőség és népképviselő, független, magyar felelős minisztérium és sajtószabadság megalkotójának, *Kossuth* Lajosnak halhatatlan nagysága előtt.

E célból élő virágokból és pálmalevevelekből font, nemzeti színű szalaggal díszített koszorút tétet le a budapesti ügyvédi kamara útján a mauzoleum alapkövére e felirással:

Kossuth Lajosnak — az egységes magyar nemzet megteremtőjének — kegyelete jeléül —
Az aradi ügyvédi kamara.

Továbbá részt vesz az aradi ügyvédi kamara testületileg Arad szab. kir. város törvényhatósága által, úgy a városháza, mint a vértanúk szobra előtt rendezendő emlék-ünnepélyen.

(A munkások ünnepe.)

Többször említettük már, hogy az aradi munkások szintén kiveszik a maguk részét abból a kegyeletből, melylyel Arad társadalma szeptember 19-én megünnepli *Kossuth* Lajos születésének századik évfordulóját.

Az aradi munkások a legnagyobb magyar emlékéért egy külön ünnepély keretében fogják megülni.

A munkások az ünnepély programjának megállapítása végett holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza udvarán *népgyűlést* tartanak. Ez a népgyűlést *Institóris* Kálmán polgármesternek is jelentették, s a polgármester már tudomásul is vette a bejelentést.

A holnapi népgyűlés egyetlen tárgyaként a *Kossuth-ünnep* szerepel. A népgyűlést *Szapanos* Lajos fogja megnyitni, mire *Radó* Károly dr. ügyvéd fog beszélni.

A munkások szeptember 19-iki Kossuth-ünnepére az előzetes megállapodások szerint a következő sorrendben fog lefolyni.

Az ünnep rendező bizottsága ünnepélyesen egybehívja a munkásokat, kik délután a városligetben fognak összegyűlni. Hogy az összejövetel minél impozánsabb legyen, a munkások szeptember 19-én *általános munkaszünetet* hirdetnek. Az összes aradi ipartelepek és vállalkozók, valamint az építkezések vezetői testületileg fogják bejelenteni, hogy ezen a napon nem dolgoznak, nincs kétség benne, hogy a munkaadók, tudomásul véve ezt a bejelentést, nem állják útját annak, hogy a munkások is megünnepelhessék Kossuth napját.

A munkások nagy csoportokban, négyes sorokba sorakozva felvonulnak a ligetből s a *Szabadság térre* mennek, a hol a vértanu szoborra koszorút helyeznek.

A koszorúk elhelyezése előtt és után a munkások szónoka hazafias beszédet tart. A szobornál ezenkívül az összes munkás-dalárdák is énekelnek.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Balthazar a nyári szinkörben.** Az aradi nyári színházban nagy látványosság készül vasárnap és hétfőn este. *Balthazar*, a világhírű magyar bűvész tartja itt produkcióját, melyek méltán rászógnak a csodálatra. Néhány év előtt itt járt ez a híres bűvész s akik akkor látták, most újból megnézik, mert tudják, milyen élvezetes est vár rájuk. Nem olyan sablonos bűvész Balthazar, mint aminők gyakran megfordulnak nálunk, hanem igazi művész ő a maga dolgában. Mutatványai egytől-egyig meglepőek és újak. A csodálat mellett sok helye lesz a kacagásnak is. Mint bűvész, szellemidéző, spiritiszta és hasbeszélő mutatkozik be s a programja igen tartalmas.

* **A győri színtársulat.** *Balla* Kálmán, a győri színház igazgatója most tette közzé a közönséghez szóló felhívását, melyben bemutatja társulatát. A névsor, melyben néhány aradi ismerős mellett sok új névre akadunk, a következők: *Nők*: Balláné *Csik* Irén, Barna Jolán, Beczkóy Józsefné, Bellini Lóla, Biró Verus, Bodrogki Lina, Göbölös Vilma, Hajós Elza, Halassy Vanda, *Inkei* Gizella, Károlyi Leona, Kantay Teréz, Kovács Juci, Kunossy Ernőné, Lévy Margit, Olajos Réza, Perényi Melánia, Pethő Stefánia, Radnay Zsuzsika, Szalay Ilona, Szilágyi Berta, Várady Mariska. *Férfiak*: Andai Károly, *Balla* Kálmán, Balázs Sándor, Beczkóy József, *Czakó* Vilmos, Fodor József, Follinusz Aurél, *Hegyesy* Gyula, Horváth Arnold, Kunossy Ernő, Kutassy Endre, Makróczy Levente, Mészáros Alajos, Nagy Imre, Rogoz Imre, Szaday Lajos, Szántó Gáspár, Szathmáry Lajos, Somogyi Károly, Tihanyi Vilmos, Utasy Tivadar, Völgyi Rezső.

* **Kornai Berta**, ki a nyáron mint a *Tarka szinpad* primadonnája énekelte a Rózsabimbót Aradon, tegnap lépett fel először a *Magyar-színház*-ban, mely tagjai közé szerződtette. A színésznőt virág és taps fogadta, mint a közönség szeretetének előlege. A kritika igen szépen emlékezik meg róla.

* **Aradi könyv Kossuthról** *Kossuth* Lajos születésének századik évfordulója alkalmából *Székely* Miklós aradi hírlapíró könyvet ad ki, melyet főképen a népnek és ifjuságnak szán. A könyv nemzeti apostolunk méltatása mellett az ünnepi alkalommal, az aradi ünneppel foglalkozik. Különösen érdekes az a része, mely a Kossuthal kapcsolatos aradi vonatkozásokról szól.

Levél Amerikából egy megszökött aradi kereskedő érdekében.

(Az *ál-Kecskeméthy*, mint közbenjáró.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Azok, akiket szerencsétlen körülmények a büntető-törvénykönyvvel hoznak összeköttetésbe, és a kik az igazságszolgáltatás alól az Ujvilágba menekülnek, odaát néha összeakadnak. Ilyenkor elpanaszolják egymás buját-baját, mindegyiket elfogja a honvágy, s egyik a másikon segíteni próbál. A közös balsors megteremti közöttük a vonzalmat, és ezen érzés halalma alatt egyik a másiknak istápolására módot akar nyújtani: hátha sikerül?

Egy ilyen tervnek szálaí értek *Aradra*. Egy *Amerikába* menekült aradi kereskedő érdekében tett lépéseket egy másik amerikai magyar menekült, aki szép karriernek indult, s egy ifjúkori meg gondolatlan-ság miatt volt kénytelen kimenekülni. Ennek az érdekes ügynek ezek a részletei.

(A *Rothschild* és *Klein*-cég.)

Mintegy két év előtt csődbe került Aradon a *Rothschild* és *Klein* divatárú-cég. A csőd után minthogy a hitelezők kijátszásának alapos gyanuja merült föl, az aradi kir. törvényszék a nevezett cég tagjai ellen megindította a büntető eljárást *hamis bukás* miatt. Hosszas vizsgálat és eljárás után 1901. február 6-án tartotta meg az aradi kir. törvényszék a végtárgyalást, a melyben a cég egyik tagját, *Klein* Farkast *nyolc hónapi, Rothschildot* pedig *egy hónapi fogházra* ítélte. Kleinnel szemben a súlyosabb ítéletnek az volt az oka, hogy a vizsgálat adatai szerint a hitelezőket illető pénzből *4000 koronát*, és nagyobb mennyiségű árut megtartott.

Klein felebbezett a nagyvárad kir. táblához, ahol azonban az ítéletet *helybenhagyták*. A közvédő az ítéletbe belenyugodott.

Mikor arra került a sor, hogy az ítéletet a felek előtt kihirdessék, *Klein Farkas egész családjával megszökött*. Utóbb tudták meg, néhány ideérkezett leveléből, hogy *Amerikában* van.

(A *Kecskeméthy*-levél írója.)

Az a másik személy, a ki az ügybe belezárkodik, föltöttebb érdekes ember. *Joghallgató* volt, és Budapesten egy lipótvárosi ügyvéd irodájában dolgozott. Igen ügyes, hasznavehető ember volt s a princípálisa nagyon szerette. Másodéves joghallgató korában azonban valami könnyelműségre adta magát. Valahová *zárgondnoknak* nevezték ki, de a gondozására bízott vagyont elcsikkasztotta. Mikor ellene a büntetővizsgálatot megindították, *elszökött Amerikába*. Ott először *közvédő* volt, de később kapott az értelmiségéhez illő foglalkozást.

Ennek az embernek amerikai időzéséhez érdekes dolog fűződik. Mikor a *Pesti Hírlap* az első *Kecskeméthy*-levelet közölte, s ennek a levélnek apokrif voltát megállapították, az írásösszehasonlítás alapján az az erős gyanu merült föl, hogy a *P. H.*-t ez a *megszökött joghallgató ültette föl*. Tényleg, az írása mód előtt hasonlított ahhoz a fac-similéhoz, a melyet az említett lap közölt. A joghallgatót kedélyes tréfára hajló fiúnak ismerték, s tudták, hogy az ilyesmi kitalál tőle.

(Az amerikai levél.)

Az aradi kereskedő és a *Kecskeméthy* nevével levelező joghallgató az Ujvilágban egy városba kerültek és összeismerkedtek. Ezen ismeretség révén került az aradi kir. törvényszéknél a *Rothschild* és *Klein* cég büntető aktaiba egy amerikai levél.

Ezt a levelet a joghallgató írta dr. *Reisinger* Ferenc aradi ügyvédhez, a melyben kéri: tenne lépéseket az iránt, hogy *Klein* ügyét a perújításra lehessen tereelni és *Klein* hazajö-hessen.

Módfőzött érdekes ez a levél. Néhány sorát közöljük:

Megismerkedtem itt egy *Klein* Farkas nevű emberrel, a kinek családjához el szoktam járni. Ok együtt sirnak velem, *ők is ép úgy szeretnének hazamenni, mint én* . . .

A nevezett Aradon, ezelőtt hét év előtt, mint a *Rothschild* és *Klein* cég tagja, csődbe került. Csődtömeggondnoka *J. J.*, ügyvéd pedig *Szelle* József volt. (*No hiszen jó kezekbe került!*) *Hamis bukásért* 1901. február 5-én *Klein* nyolc hónapi fogházra ítéltek. *Klein* ügyvédje, *Szelle*, akkor már csődben volt, *Klein*, aki erről csak az utolsó percben értesült, *védő nélkül* jelent meg a tárgyaláson, s nem volt módja ártatlanságának bizonyítására.

Ezután arra kéri a levél írója *Reisinger* dr.-t, hogy tanulmányozza át az ügy aktáit, s keressen módot arra, hogy *Klein* bűntudatában *perújítást* lehessen kérni.

(*Szelle*, az *világhírű*.)

Ennyit tartalmaz az aradi levél, hogy eredményt ér el a joghallgató jó szándéka. nem tudni, de mindenesetre érdekes, hogy mint nyilatkozik meg a tengeren túl a honfitársak rokonszenve.

Klein Farkas, a mint a levélből sejtethető, szintén *Szelle*nek egyik áldozata. O az elején van annak a hosszú sornak, a mely a *Szelle* agyafurtságán tönkrement aradi kereskedők láncolatából áll. Ezek révén, a kik közül van néhány már odaát, *Amerikába* is eljutott a *Szelle* hire. Erre mutat a joghallgató levelének ez a passzusa:

— *No, hiszen jó kezekbe került!*

Ki lesz az aradi pénzügyigazgató?

(A titokzatos feltérjesztés.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Beke Károly, az aradi pénzügyigazgató halála óta egyre folyik a találgatás, a kombináció, hogy vajjon ki lép *Beke* Károly örökébe.

Ugy látszik, az aradi pénzügyigazgatói állás betöltése nem történik valami simán. Több a jelölt, mint az állás, s így természetes, hogy némi vetélkedés teszi érdekessé az állás betöltése körül forgó küzdelmet.

Tekintve, hogy az aradi pénzügyigazgatóság egyike az ország legfontosabb igazgatóságainak, s hogy az aradi pénzügyigazgatóság nevezetes arról, hogy legnagyobb forgalma van az egész országban közvetett adóban, az élére mindig olyan embert neveznek ki, akit előléptetésben akarnak részesíteni.

Az aradi pénzügyigazgatói állás körül fölmerült nevekről, személyekről, és a kilátásokról, budapesti forrás útján, az alábbi érdekes adatokat vesszük:

Az aradi pénzügyigazgatói állásra, három komolyabb és számbavehető jelölt neve merült föl.

Az egyik *Thurrián*, a pestvidéki pénzügyigazgatóság helyettes igazgatója. A pestvidéki pénzügyigazgatóságnál tudvalevőleg két helyettes igazgató van.

A másik jelölt *Csák György*, a gyulai kir. pénzügyigazgató. Csák György fivére *Csák Cirjek dr.* aradi minorita rendfőnöknek.

A harmadik jelölt *Fekete Benő* szolnoki pénzügyigazgató, aki azelőtt már Brassóban is volt pénzügyigazgató. Fekete Benő különben sógora az elhunyt Beke Károlynak.

Ez a három volt a jelölt. Mindháromnak azonban ma már nem aktuális. *Allitól* egyik sem jöhet már számba. Mindhárom már el van ejtve.

Hogy ki lesz az aradi pénzügyigazgató, azt még sejteni sem lehet. A *felterjesztés a királyhoz már megtörtént* s a legközelebbi napokban, talán már kedden, vagy szerdán nyilvánossá lesz, hogy ki lesz a pénzügyigazgató. Hogy kit terjesztett fel a miniszter, azt még senki sem tudja. Annyi bizonyos, hogy az ujjonnan kinevezendő pénzügyigazgató a *miniszter jelöltje volt*.

Mindezekre nézve kérdést intéztünk *Embey Iván*hoz, az aradi pénzügyigazgató helyetteshez is. Azonban az aradi pénzügyigazgatóságnál még semmit sem tudnak arról, hogy ki lesz az új hivatalfőnök.

Az aradi lövészek ünnepe.

(Az első nap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Ma kezdődött meg az aradi polgári lövészeget az évi díjlövészete, amely annál a tradicionál fogva, amely azt a régi egyesületet Arad közéletével összeforrasztotta, eseménye szokott lenni az aradi társadalomnak.

A három napig tartó díjlövészet ma reggel kezdődött. Az első lövést *Mülek Lajos dr.* főlövész mester tette, az utána következőket a lövész mesterek.

A díjlövészetnek több vidéki vendége van, nagyjából azok, akik az előbbi évek díjlövészetein is résztvettek: *Lurtz Vilmos (Déva)*, *Lesewitz Lajos (Szászváros)* továbbá *Ternajgó Lajos*, aki egyike a monarchia legjobb lövészeinek. Holnap érkezik meg idősb és ifjabb *Mocsáry Lajos Ungvárról*, továbbá a szászvárosi lövészegyesület három tagja.

Ma egész nap folyt a lövőházban a célbalövés, amelynek során több kitűnő négyes lövés történt. Ifj. *Müller József 2*, *Kosztika Emil 2*, *Lurtz Vilmos 2*, *Magyary Andor 1*, *Geiszler Kázmér 1* négyes lövést tett.

Holnap, a díjlövés második napján lesz a lövészegyesület társas ebédje, a melyen az egyesület nevezetű alapítója, báró *Orczy Lőrinc* emlékének áldoznak. Az első főlköszöntőt az *Orczy-kürttel Mülek Lajos dr.* mondja. A társas vacsora egyik érdekessége lesz, hogy ez alkalommal ünneplik az egyesületnek legutóbb választott négy új tiszteletbeli főlövész mesterét is.

Hétfőn fejezik be a díjlövészetet, s ezután állapítják meg az eredményt, s osztják ki a díjakat.

HIREK.

Gyilkosság Borosjenőn.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Solymossy Lajos bárónak *vizniki*-i pusztáján, amely *Borosjenő* közelében van, vakmerő öldöklést vitt véghez egy *kerülősi* román ember. Revolver- és puskalövésekkel egy mezőrt halálosan megsebesített, egy csósz pedig célba

vett, bár eltalálni nem tudta. A gyilkossági eset története a következő:

Otvös József borosjenői mezőőr észrevette, hogy *Solymossy Lajos* házának viznői pusztáján tilosban legeltette négy lovát, az uraság lucernájában *Vale Lika* kerülözi parasztember. A mezőőr Vall felé közelített, hogy kitiltsa őt a lucernából s hogy lovait elfogja. *Vale Lika* ebben a pillanatban egy *hatlövetű revolvert* rántott elő s abból *Otvös* felé lőtt. A golyó talált s a mezőőr félholtan esett a földre. A revolver golyója *Otvös nyakszirtjén hatolt be s a koponyáig felszaladt*.

A gyilkos ekkor a félholtan fekvő *Otvös*hoz ment, levette ennek válláról *lankaszter fegyverét*, s lóra ülve vágdatni kezdett. Ennek a jelenetnek tanuja volt *Szilágyi Sándor* csósz, aki látva a történeteket üldözőbe vette a menekülő *Valet*. Ez észrevette üldözőjét s hogy azt ártalmatlanná, magát pedig szabaddá tegye, az áldozatától elrabolt *lankaszter fegyverrel* rálőtt *Szilágyi Sándorra*, az üldöző csószra. A golyók szerencsére nem találtak, *Vale Lika*t pedig sikerült elfogni.

A borosjenői csendőrök kezében van most a rabló, akit a napokban beszállítanak az aradi törvényszék fogházába.

Meggyilkolta a feleségét.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Az ujaradi járás *Székesut* falujában véres családi dráma történt. A férj megölte a feleségét, mert az elhagyta, s a férj arra gyanakodott, hogy mással akar összeállani. A regényes motívum gyilkosság részletei ezek:

Ruján Dameter székesuti gazdától, a felesége, született *Sebu Szilvia* körülbelül két hete eltávozott. Most az asszony nővérénél, *Sebu Zsófiánál* lakik.

A faképnél hagyott férj többször fölkereste a feleségét.

— Asszony, gyere haza.

Kérére, könyörgésre fogta a dolgot, majd fenyegette is, de az asszony nem hajlott.

— Inkább meghalok, de nem megyek vissza soha!

Tegnap újra ismétlődött ez a jelenet. *Ruján* újra bekopogtatta az asszonyhoz, újra hívogatta. Még azt is mondta:

— Megbánod, ha nem jössz vissza!

Az asszony szó nélkül elfordult. A férj erre revolvert rántott elő:

— Nohát, ha az enyém nem leszel, akkor a másé se leszel!

Ezzel a revolverből háromszor rálőtt az asszonyra. Az egyik lövés halálosan találta *Ruján*ét, a ki néhány perc múlva kiszenvedett.

A gyilkos maga jelentkezett a csendőrségnek s szóóri-szórajelmondta a tettet. Hogy mi oka volt a gyilkosságra, arról alig beszélt, valószínű azonban, hogy a féltékenység volt az oka a tettének. Alighanem gyanakodott, hogy a felesége valakinek kedvéért hagyta őt ott, s azért nem tér vissza hozzá, mert ahhoz a valakihez akar menni.

A csendőrség a gyilkost letartóztatta s ma beszállította a temesvári kir. ügyészség fogházába.

— Az Aradi Közlöny egyes példányaitól kezdve az összes elárúsító helyeken tíz fillér helyett nyolcz fillérért kaphatók.

— A király a pozsonyi kiállításon. A király a jövő héten meglátogatja a pozsonyi kiállítást, azután elutazik *Sárvárra*, ahol a hadgyakorlatok kezdődnek.

— A város új művésznövendékei. A város művésznövendékeinek száma kettővel megszorodik. *Sebők János* akadémiai szobrásznövendék és *Kiss Károly* festőművész-tanuló folyamodtak szülővárosukhoz tanulmányukban való segélyezésért *Kiss Károly* egyebéany sikerült festményét be is mutatta a tanácsnak s ez tegnapi ülésén elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja a két művésznövendék segélyezését.

— A képviselőház elnöke a délvidéken. Fővárosi tudósítónk jelentése alapján megírjuk annak idején, hogy *Apponyi Albert* gróf, a képviselőház elnöke, e hó 7-én a lovrini kiállítást tekinti meg és 8-án Temesváron át Versecce utazik az ottani kiállítás meglátogatására. Azóta, mint fővárosi tudósítónk értesül, szinte nagy érdeklődés mutatkozik az egész délvidéken *Apponyi* útja iránt. Ugy *Lovrinból*, mint *Temesvártól* kezdve *Versecig* az összes állomásokról csapatokként csatlakoznak *Apponyi*hoz a községek lakosai. *Apponyi*hoz napról-napra érkeznek értesítések a hozzá való csatlakozásra vonatkozólag, úgy, hogy *Temesvárt* külön vonatot kértek *Apponyi* számára. A Ház elnökét, a kinek *verseci* útja hazafisági szempontból is fontos, utjában 25—30 országgyűlési képviselő kíséri le *Arad*-, *Torontál*- és *Temesvá* megyékből.

— *Nátafalussy Kornél* jubileuma. A nagyváradi tankerületi főigazgató: *Nátafalussy Kornél*, akinek főhatósága alá az aradi középiskolák is tartoznak, e hó 9-én, kedden ünnepli főigazgatói működésének tízéves jubileumát. *Nátafalussy* azelőtt, mintegy két évtizeden keresztül, a kassai premontrei gimnáziumnak volt igazgatója, onnan neveztek ki a nagyváradi tankerület főigazgatójává, amely tisztségében azóta magának elévülhetlen érdemeket szerzett. Szaktudásával sikerült neki a kerülete alatt álló középiskolákat a legelőkelőbb nivóra emelni. A magyar középiskolai oktatás eme kiváló vezető férfiújának jubileuma alkalmából az aradi főreáliskola és főgimnázium tanárkara üdvözlő levéllel kereste meg.

— A pozsonyi kiállítás megnyitása. Holnap, e hó 7-én, délelőtt 11 órakor lesz a pozsonyi kiállítás ünnepélyes megnyitása a pozsonyi toronnyal dunaligeti sporttelepén lesz. A kiállítási igazgatóság a megnyitás programját a következőleg állapította meg: Délelőtt 10 órától kezdve gyülekeznek a meghívott vendégek a részükre fenntartott helyen, a tribünön kizárólag hölgyek foglalnak helyet. A telep többi területére a jegyekkel ellátott nagy közönséget bocsátják be. A kiállítás kopui már 8 órától nyitva lesznek. Pontban 11 órakor megjelenik a kiállítás védője: *Frigyes főherceg*. A diszelnökség *Darányi* földmívelési miniszter vezetésével a sporttelep bejáratánál fogadja őt, kinek megjelenésekor a pozsonyi dalosegyesületek a Szózatot éneklék. A főherceget először *Darányi* miniszter, majd *Brolly* Tivadar pozsonyi polgármester üdvözlök, végül pedig *Bujanovics Sándor* az O. M. G. E. alelnöke felkéri ő fenségét, hogy nyissa meg a kiállítást. A főherceg válasza után három viharágvölves jelzi a megnyitást. Ezután kezdődik a kiállítás megtekintése. — A nagyközönséget az egyes pavillonokba csak akkor bocsátják be, ha *Frigyes* főherceg és kísérete azokat elhagyta. A mint lapunknak táviratozzák, *Szell Kálmán* miniszterelnök és *Darányi Ignác* miniszter a kiállítás megnyitására ma Pozsonyba utaztak.

— Népgyűlés az önálló vámterületért. *Marosvásárhelyen* a függetlenségi és 48-as párt holnap nagyszabású népgyűlést tart az önálló vám-

terület érdekében. A népgyűlésre, a mint lapunknak táviratozzák, ma Kossuth Ferenc az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke több képviselő társaságában Marosvásárhelyre érkezett. A gyűlésen részt vesz Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő is.

— **A motorkocsi szerződés,** amelyet az arad-csanádi vasut kötött az aradi lovasut-társasággal motorkocsijainak a város területén való közlekedésére vonatkozólag, a szeptember havi városi közgyűlés elé kerül. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés járuljon hozzá a szerződéshez s engedje meg a kocsiknak a város területén való közlekedését.

— **A polgári fiúiskola jubileuma.** Egy jubileum maradt csöndesen, ünnep nélkül: harmincadik évfordulója annak, hogy az aradi polgári fiúiskola megnyílt. Azért valami megemlékezése mégis lesz ennek az évfordulónak: azok, akik az iskolának a megnyitása alkalmával tanulói voltak, most találkozóra gyűlnek össze. A találkozó érdekében a következő felhívás közlésére kéreztünk föl:

Felhívás. Alulírott felhívja mindazokat, kik az aradvárosi polgári fiúiskolának, az intézet megnyitásának évében, 1872-ben tanulói voltak, hogy egy rendezendő harmincesztendői összegyűjtés előkészítése céljából lakhelyüket alulírottal lehetőleg postafordultáival közölni sziveskedjenek. Szathmáry István, polgári iskolai tanár Aradon, Kapa-utca 45. b) szám.

— **Kitüntetett egyetemi hallgatók.** Wlassics Gyula kultuszminiszter a tavasszal rendeletet adott ki az ország főiskoláihoz azért, hogy küldjék meg neki a tanév folyamán kitüntetéssel vizsgázottak névsorát. A miniszter most hivatalos közlönyében sorra közli a félezerre menő megdicsérték névsorát. Azok között, a kik szigorlataik kitűnő letételéért nyertek hivatalos dicséretet, vannak: *Justh János dr.* (Tornya) *Csukási Mór,* *Dózsa Imre (Makó)* *Spitz Lipót* (Arad) *joghallgatók és Bodrogi Lajos* technikus.

— **Esküvő.** *Schlanger Samu* radnai kir. adótiszt, holnap vasárnap délután négy órakor vezeti eltárhoz az aradi izr. templomban *Rottenberg Frelka* kisasszonyt, *Rottenberg Hermann* aradi kőműves leányát.

— **A pozsonyi kiállítás és a főrendek.** A hivatalos lap mai száma a főrendház elnökségének 595. szám alatt kiadott meghívóját közli, melyben a méltóságos főrendek „tiszteletteljesen” értesítetnek, hogy Pozsonyban folyó hó 7-től 21-ig mezőgazdasági kiállítás lesz, melyet a főrendeknek is érdemes megnézni, mert, a mint a meghívó hozzátézi, „a kiállítás sokoldalúsága s a kiállítandó tárgyak és állatok nagy száma méltó képét fogja nyújtani hazánk mezőgazdasági állapotának.” Mindenesetre furcsa dolog, hogy egyedül a főrendház tagjai részesültek abban a megtiszteltetésben, hogy a kiállításra hivatalos meghívót kaptak, mely furcsa eljárás betetőzéséül még a hivatalos lapban is megjelent.

— **A giro-üzlet az aradi forgalomban.** Figyelemreméltó jelenség, hogy Aradon, ahol a kereskedelmi és ipari forgalom oly élénken ki van fejlődve, a forgalom gyors lebonyolításának egy hathatós, és általánosan használatos eszközét oly kevésbé veszik igénybe. Ez az eszköz a giro-üzlet. Az Osztrák-Magyar bank aradi fiókintézeténél pl. tekintélyesebb iparosaink és kereskedőink csak az azt nyitva magának giro-számlát, talán csak azért, mivel nem ismerik ennek előnyeit. Nem tudja, hogy Bécsben, Budapesten, Temesvárott, vagy az ország bármely nagyobb városában teljesítendő fizetéseit giro-számla útján minden költség és fáradtság nélkül rendezheti, s nincs kitéve még a szállítási esetleges veszélyének sem. Egyszerűen kitölti a banktól kapott chequet tetszés szerinti bármily nagy összegről, melyet azután üzletfelének a lakbelyén levő fiók javára ír, vagy készpénzben kifizet. Megtakarítja tehát a számlatulajdonos az utalvány v. pénzes levél portóját, a

csomagolás költségét és fáradtságát s mentve van — mint említettük — attól, hogy pénze a postán esetleg elvész. Budapesten, Temesváron, Debrecenben és az ország bármely nagyobb városában már majd minden tekintélyesebb iparos és kereskedőnek van giro-számlája.

— **A német császár és Wirchow.** Vilmos császár, mint egy poseni sürgöny jelenti, még Berlinbe való utazása előtt értesült *Wirchow* haláláról és az elhunyt családjának részvéttáviratot küldött, amelyben kifejezi részvétét és fájdalomát azon nagy csapás felett, amely *Wirchow* halálával a tudományt érte.

— **Polgári Takarékpénztár, mint biztosíték.** A közgyűlést előkészítő tanács tegnap délután ülést tartott s azon többek között azt is elhatározta, hogy a pénzügyi-bizottság javaslata alapján indítványozni fogja a város közgyűlésének, hogy az Aradi Polgári Takarékpénztár részvényeit ezentúl biztosíték, bányapénz és óvadék gyanánt fogadja el.

— **Sikkasztó jegyzőség.** Az Aradmegyében lévő *Dézna* község körjegyzője feljelentést tett az aradi törvényszéknél *Detári Mihály* nevű segédje ellen, aki a déznai körjegyzői hivatalban a feljelentés szerint nem kevesebb, mint huszonhét rendbeli sikkasztást követett el. A kárt megtérítéséért, miután *Detári* irnokként volt alkalmazva, *Németh* jegyző a felelős. A sikkasztó irnok megszökött *Dézna*ról.

— **Az elmaradt diák-kongresszus.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A diákkongresszus elmaradása miatt igen nagy a kedvetlenség különösen a budapesti egyetemi hallgatók körében. Ezeknek egy része nem is tud bele nyugodni a kongresszus elhalasztásába és legközelebb értekezletet fognak tartani, a melynek kebeléből küldöttséget akarnak menesztetni *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, a kit arra akarnak felkérni, hogy a kongresszus megtartásához hozzájáruljon. Ennek az intervenciónak azonban nem lesz sikere, mert a kongresszus elhalasztását oly mélyreható indokok követelték, hogy azok eliminálására ezuttal többé gondolni sem lehet.

— **Eljegyzés.** *Soltész* Gyula birdai (Temesmegye) ág. ev. lelkész eljegyezte *Grasseel* Emma kisasszonyt, *Grasseel* János polgári iskolai tanár, az aradi ág. ev. iskola volt tanítójának leányát.

— **A szerb hitközség adója.** Az aradi gör. kel. szerb hitközség kultuszadóját a város szedi be, amiért az adó tíz százalékát kapja. A szerb hitközség most folyamodott a tanácshoz, hogy a százalékot szállítsa le ötre. A tanács mai ülésén foglalkozott az ügygel és a kérelmet elutasította.

— **Az idegbaj halottja.** Győrtemerei *Matkovic* István a miskolci előkelő társaság tagjai, mint sürgönyzik, ma öngyilkos lett. Főbe lőtte magát, s két órai kínlás után meghalt. Tetének oka gyógyíthatatlan idegbaja.

— **Merénylet Jenő főherceg ellen.** Jelentetük, hogy a brunecki táborba (Pusterthal) elindult Jenő főherceg vonata ellen tegnapelőtt valaki merényletet követett el. A rendőrség most elfogta a tettest *Hammerschlag* Kázmér volt városi szolga személyében, akiről kiderült, hogy elmebajos. Ő dobta azt a két követ a vonatra, amelyek közül az egyik majdnem a főherceget érte.

— **Kecskeméthy levele.** A főváros félmillió sikkasztójától a héten három levél is érkezett. Kettő ezen levelek közül Veszprémbe küldetett és pedig *Kecskeméthy* szülőinek és a megszökött brigadéros egyik legjobb barátjának *Gratzl* gazdatisztnak címére, a harmadik levelet pedig a *Pesti Hírlap* szerkesztősége kapta a megszökött pénztári gyakornoktól. Mindhárom levelet beszerezte a fővárosi államrendőrség s

beterjesztette *Perény* dr. vizsgálóbíróhoz, aki ma délelőtt *Kempner* Miklós és *Prenoszil* Sándor törvényszakértők által irásszakértői szemlést tartottak arra nézve, vajjon ezen levelek csakugyan *Kecskeméthy* Győző kezétől származnak-e? Az irásszakértők, miután a leveleket összehasonlították *Kecskeméthy*nak eredeti kézírásával, — szakértői véleményüket írásba foglaltan néhány nap múlva már beterjesztik a vizsgálóbíróhoz.

— **Az aradi szocialisták népgyűlése.** Az aradi szocialista-munkások holnap, vasárnap délután 4 órakor a tüzoltó laktanya udvarában népgyűlést tartanak: 1. A gyermekrontók és a törvényelötti egyenlőség; 2. a munkánszervezete, napirenddel. A gyűlés szónoka egy budapesti elvtárs lesz, akit azonban a gyűlésre kibocsátott meghívón az egybehívók nem neveznek meg.

— **Egy román zendülés kudarca.** *Nagy-Szent Miklósról* írják, hogy az ottani és környékbeli románok „*Victoriul*” elnevezéssel 400.000 kor. alaptőkével bankot akartak létesíteni, de miután az aug. 31-ére összehívott alakuló közgyűlésen az alapítók kimutatták, hogy a kellő számú 200 korona névértékű részvényt nem jegyezték, a „*Victoriul*” részvénytársulat nem alakulhat meg. Az alapítás kezdeményezői azonban — mint hírlik — nem nyukszanak meg a kudarcból, hanem most azon vannak, hogy bárha kisebb tőkével is, de a bankot létesítsék és e végből új prospektus kibocsátását kísérik meg.

— **Összeégett cselédleány.** A Kiss Ernő-utca 2. számú házban ma este 9 órakor szerencsétlenség történt. *Kiss* György aradi postatisztnak *Guti* Zsuzsanna nevű cselédje összeégette magát. Gyorsforralón melegített valamit s e közben a spirituszos lámpa feldúlt, a cseléd ruhája tüzet fogott s összeégette a leány egész mellét. A súlyos égési sebeket szenvedett leányt *Löwinger* Miksa dr. kórházi főorvos részesítette első segélyben.

— **Heller Ágoston temetése.** Az elhunyt kiváló tudós holttestét a lakásán fölállított ravatalról ma reggel az enterprise emberei átvitték az Akadémia oszlopcsarnokába és ott helyezték ravatalra. Az oszlopcsarnokot, melyet teljesen gyászpompával ékesítettek, gazdagon díszítették virágokkal is. Minden sarokban egy-egy délszaki virágokból rendezett díszes emelvényt nyugszít, valóságos virág-erdő környezi. A virágok között hatalmas karos gyertyatartókban viaszgyertyák égtek halvány fényvel és a kandallóerekben lángok lobogtak. A koporsón volt az özvegynek és a gyermekeknek gyönyörű élő virág koszorúja és a hozzátartozóknak koszorúja. Koszorút tett még a ravatalra a Magyar Tudományos Akadémia, a Természettudományi Társulat, a II. kerületi főreáliskola tanári kara, *Suly* Kálmán, *Térei* Gábor, *Lesskó* Béla, *Koller* Norbert és igen sokan mások. A ravatalt a délelőtt folyamán igen nagy közönség tekintette meg, mialatt az enterprise gyászruhás tisztjei ügyeltek a rendre, kik állandóan a koporsónál őrködtek. A temetés délután fél négy órakor volt. A gyászoló családhoz báró *Eötvös* Loránd, az Akadémia elnöke a következő táviratot intézte: „Veszteségükben, mely szegény Ágost halálával önöket érte, fájdalommal veszek részt én is, mint a boldogult akadémikus társa és régi barátja. *Eötvös*.” Részvéttáviratot küldöttek még: *Láng* Lajos miniszter, *Szendy* Béla dunagőzhajózási főfelügyelő, *Térei* Gábor, *Konkoly Thege* Miklós és neje, az ógyallói csillagda tisztikara és még többen.

— **Ellopott árvapénztár.** Vakmerő betöréses lopást követtek el az éj folyamán Isaszeg nagyközségben ismeretlen tettesek, akik álcus segélyével behatoltak a község közepén levő községházának nagy tanácstermébe s az ott levő két vas pénzszekrény közül a kisebbiket, amelyikben az árvapénzeket szokták tartani, magukkal vitték. A betörők sorra felfeszítették az íróasztalok fiókjait is, sőt egy vasmérleg

ruddal megkísérlették a nagyobb pénzeszkény feltörését is, szerencsére ezen tervük dugába dőlt, mert ha ez sikerült volna, több ezerkorona adópénzhez jutottak volna. Eltávozásuk előtt a betörők még magukhoz vették az anyakönyvi hivatal kulcsait. A lopást csak reggel vettek észre s nyomban értesítették a gödöllői csendőrséget, mely haladéktalanul széleskörű nyomozást indított a vakmerő tolvajok kézrekerítésére.

— **A martiniquei katasztrófa.** Port-Castriesből (Santa-Lucia) jelentik: A Yare gőzösnek az a jelentése, hogy Martinique-szigetén 2000 ember vesztette életét, a tüzhányónak augusztus 30-ig bezárólag konstataált kitérésre vonatkozik és nem a szeptember 3-diki kitérésre is.

— **A ferencrendiek reformja.** Mostanában téves hírek terjedtek el a ferencrendi szerzeteseknek a római szentszék által elrendelt reformjáról. Hogy ez a reform miből áll, erre vonatkozólag most a megreformált szent-ferencrendiek köréből a következőket jelentik:

a) Nem igaz, hogy fehér alsó-ruhát viselni nem szabad;

b) nem igaz, hogy télvi idején mezitláb kell járni, mert harisnyánélküli saruban csak nyári időben járunk, ami mellesleg mondván nagy kényelem s egészségi szempontból a kneippisták is gyakorolják;

c) nem igaz, hogy a fejet meg kell borotválni, hanem csak apróra nyírni, amint más emberek is megteszik egészség tekintetéből;

d) nem igaz, hogy éjfélkor kell felkelni a zsolozsma végzésére, de

1. igaz, hogy 5 szentsége határozott parancsára a ruha színe megváltozik;

2. igaz, hogyha télvi idején egyik-másiknak a tanyára beteghez vagy a vidékre ki kell menni, nemcsak hogy harisnya nélküli saruban nem megy, hanem téli csizmában és a közös ruhatárból előhozott bundában;

3. igaz, hogy rövidre való nyírás mellett hajkoronát vagy legalább tonzurát kell viselni;

4. igaz, hogy a zsolozsmát, — akik azon időben nincsenek hivatalosan elfoglalva — közösen végzik;

5. igaz, hogy a klauzulát meg kell tartani, de azért a séta meg van engedve;

6. igaz végre, hogy jövedelme senkinek sincs, de kiadása sem, mert minden a közös pénztárba megy s abból minden fedeztetik.

— **Az aradi honvéd póttartalékosok** huszonegy naplőgyvergyakorlat után ma leszereltek. A kiképzést Riedl főhadnagy vezette, s a honvéd póttartalékosok a hála hangján emlékeznek meg a főhadnagyuk humánus viselkedéséről, melyet a kiképzés alatt velük szemben tanúsított.

— **Egy kasszakisasszony öngyilkos kísérlete.** Makóról írják, hogy ott egy tizenkét éves leány tegnap öngyilkossági kísérletet követett el. Pataki Erzsinek hívják a szerencsétlen leányt, aki Rotter Gyula főtéri nagy üzletében van hosszabb idő óta pénztárosnőül alkalmazva. Tegnap reggel a leány helyett anyja jelent meg az üzletben, mert nagy beteg. Ma tünt ki a betegség oka, a leány *marólugot* ivott. Az üzlettulajdonos nyomban hozzáfogott a pénztár átvizsgálásához s megállapította, hogy a bélyegértékeknel mintegy 50 korona hiány van, azonkívül a tépések folytán értéktelenné lett bélyegek révén is van 60—80 koronányi kár. A hiány felfedezésétől való félelmében követte el a leány az öngyilkossági kísérletet, aminek azonban nem lett meg az az eredménye, amire a leány számított, mert bár súlyos belső égési sebekkel nagy betegen fekszik, de valószínű, hogy életben marad.

— **A második magyar országos technikus kongresszus** előkészítő-bizottsága, mely Czizler Győző, Hieronymi Károly, K. Lipthay Sándor és Ludwig Gyula vezetése alatt működik, figyelemzett az érdeklődőket, hogy az indítványok és az előadások bejelentésének határideje folyó

hó 15-én jár le, amely határidőt meghosszabbítani már azért sem lehet, mert a javaslatokkal még az előkészítő bizottságnak is foglalkoznia kell, hogy azután kinyomatván, a f. hó 28-án összeülő kongresszus összes tagjainak eleve megküldhesse. Tagul jelentkezhetik Magyarország minden technikus polgára szeptember 15-ig a Magyar Mérnök és Építész-egylet helyiségeiben (Ujvilág-ut 2. II. em.)

— **Hajók összeütközése.** Fiuméből sürgönyzik: A *Melville* nevű angol gőzös összeütközött egy fiumei vitorlás hajóval. Utóbbi erős zúdásokkal jutott partra. Az angol gőzös folytatta útját. Emberben nem esett kár.

— **Elfogott sikkasztó.** A belgrádi rendőrség letartóztatta a nemrégén Orsbrukból 10.000 korona elsikkasztása után megszökött Tisler Ferdinánd városi hivatalnokot és kifogják szolgáltatni az osztrák bíróságnak.

— **Tűz egy kastélyban.** Brünnből sürgönyzik: *Jenő* főherceg kastélyában tűz tört ki, amit azonban hamarosan eloltottak. A kár így is több ezer forint. A tüzet egy inas gondatlansága okozta.

— **Munkáslap Aradon.** Az Aradon megjelenő Építő munkás című lap, amely eddig Arad és vidéke építő-munkásainak érdekeit képviselte, legközelebbi számaival általános munkáslappá változik át, pártönkivüli programmal. Szerkesztője továbbra is Szappanos Lajos marad.

— **Judovits Izrael — Ol.** Az Aradon elfogott ál-ügyvéd: „dr“ Judovits Izrael Lázár, megint hurokra került. A vitus-tánczban szenvedő szélhámos elfogatásáról a következőket írják nekünk: Országszerte hirhadt szélhámosságot tartóztatott le ma az erzsébetfalvai rendőrség. Judovits Lázárnak hívják a léprekerült gonosztevőt, akit több rendbeli család miatt köröztetett a komáromi rendőrség. *Heidelberg* József, dr., *Rony* László, *Kelenszeghy* Kálmán, *Picket* János, dr. *Pécsi* István és *Fodor* István álnevek alatt járta be az országot és mindenféle hamisított okiratok alapján könyöradományokat gyűjtött. Hol tűzkárosultak számára vette igénybe a közönség jóindulatát, hol valami templom, vagy más jótékony célú intézmény létesítésének ürügye alatt zsarolta az embereket. Erzsébetfalvára a napokban érkezett és az előjáróság hamisított okmányai alapján meg is adta a szélhámosnak, aki Fodor István néven mutatkozott be, a könyöradományok gyűjtésére a engedélyt. Az erzsébetfalvai rendőrség azonban figyelmessé lett a szélhámosra és a komáromi ügyészség körözvénye alapján letartóztatta. — Csendőrök kísérték a komáromi törvényszék fogházába.

— **Mentő-akció egy játékbankért.** A Potocky-Szemere hazardrecord nyilvánosságra jutása óta nagy az elkeseredés ama honfoglalók közt, akik erkölcsökre oktatják az ifjúságot nappal, éjjel pedig virrasztanak a cukasszák mellett. Rémhír járta be a világot arról, hogy Belgiumban végre szentesítették a törvényt, mely a nyilvános szerencsejátékokat Belgium területén végleg betiltja. Ez persze halálhangja volt a spaai és ostendei híres rulettbankoknak. Hogy mi lesz az ostendei játékbank helyén arról most érdekes dolgot mond el egy távirat: A különböző országok zoké-klubjai nemzetközi szövetséget alapítanak, melynek a székhelye Ostendében lesz. Helyiségül az eddigi játéktérmetek és kurszalont akarják kibérelni, melyekért a belga államnak félmillió frank évi bért kínálnak. Ha ez a szép terv megvalósul, akkor nem fog lehullni Ostende szerencsecsillaga azáltal, hogy a játékbank termei kiürülnek. Ostendében ezután is játszani fognak és pedig nagyon szép összegben, mert a jockey klubok bizonyára nem azért bérelnek ki az eddigi játékházat, hogy abban tagjaik misét hallgassanak. A terv hír szerint legelőször a bécsi jockey klubban érlelődött meg melynek tagjait a Potocky Szemere-féle milliós bakkarat játékot követő megrendszabályozás nagyon bosszantotta.

— **Változások a telefon-hálózatban.** Az aradi posta- és táviró-hivatal közli: A távbeszélő előfize-

tőket felkérem a legutóbb kézhez vett távbeszélő előfizetők névsorában a következő új előfizetőket bevezetni: 504. szám alatt Werner és Kohut nyers-termény raktára. 505. szám alatt Popper Károly fűszerkereskedése, 506. szám alatt Boholti gyógyforrás aradi főraktára. 507. szám alatt Krausz Elemér és társai drogueria üzlete. 508. szám alatt Arad városi rendőri kirendeltség vasuti indóház. 156. szám alatt Schwarz János fűszerkereskedése volt Dengl Károly-féle üzletben. A névsorban pedig törölni kérem 156. szám alatt kinyomva lévő aradvárosi rendőri kirendeltség vasuti indóház, mivel az 508. számot kapott.

— **Az énekesnő férjének jogai.** Cette francia városkának bírósága eldöntötte azt a kérdést, hogy van-e az énekesnő férjének joga arra, hogy előadás alatt a kulisszák mögé menjen. *Rigaud-Lebeus* asszony, a cetteli győzsalon primadonnája követelte, hogy férjét előadás alatt beengedjék a kulisszák mögé. Mikor az igazgató ezt megtagadta, a színész bírói utra terelte az ügyet, követelve szerződésének felbontását és 2000 frank kártérítést. A bíróság a színész javára döntött, de csak 500 frank kárpótlást szavazott meg.

— **Az árvaházról.** Az aradi árvaház felügyelő bizottsága értesítette a tanácsot, hogy a megüresedett segédtanítói állást *Massauer* Gyulával töltötte be.

— **Citatiune.** Ez a szó az oláhok ékes nyelvén azt jelenti: *idézés*. És hogy mi érdemesnek találjuk e szót arra, hogy lenyomassuk, annak oka az a mélyen megbotránkoztató, pimasz dolog, hogy ilyen „citatiune“-ket itt nálunk, Magyarországon küldözget szét Gertyes község előjárósága. Egyik olvasónk küldötte be nekünk, hogy beszámolhassunk az oláhok egyik legújabb merényletéről. Az embernek az arcába szökik a vér ennyi szemérmelenség láttán. Igazán nem tudja az ember, min csodálkozzék inkább: az oláh vakmerőség, vagy a mi birkatürelmünkön. Mert hogy egy magyarországi községben oláhu citálja a „primariu“ és a „notár“ színe elé a magyar embert, ez tulmegy minden béketűrés és elnézés határan. Figyelmébe ajánljuk az alábbi szövszerint lenyomatott idézést a primariu és notár urak felettes hatóságainak.

Citatiune. Spre pertractarea incusei insinuate din partea lui *Seékely* János inmanuator oresenesc din Turda contra Constantin *Cierciu* Nr. 27. din Carpinis pto 8 cor. capital 6 cor. 24 fill. spese si eventualele spese ce se vor urca se citéza atatu incusato iulu catu si incusatul de a se infaciosia la aceasta primaria pre 12. Septembrie la 6 ore a m. sub. incungiuarea urmariloru legei. Carpinis la 26. august 1902. (P. H.) Jovu Muntean primariu, Corneliu Muntean v. notar. Pentru *Seékely* János inmanuator oresenesc, Turda.

— **Eltűnt gyógyszerész.** Vágújhelyről ment fel mostanában *Bariss* Béla volt végújhelyi gyógyszerész családjával a fővárosba. Hosszabb idő óta betegeskedett már és Budapesten is azért telepedett le, hogy itt gyógykezeltesse magát. Betegsége azonban mindinkább súlyosabbá lett és ez a szerencsétlen embert annyira elkeserítette, hogy fölébredt benne az öngyilkosság gondolata. Napok óta foglalkozott már ezzel a sötét tervével és többször említette neje, született *Rákóczy* Irma előtt, hogy fájdalommal elől csak a halálban találhat enyhülést. Tegnap délután eltávozott lakásáról és többé nem tért vissza. Kétségbeesett neje még az éjszaka megtette a följelentést a főkapitányságon, a hol kifejezte azt az aggodalmát, hogy férje öngyilkossá lett. A rendőrség rögtön megindította a nyomozást, azonban eddig nem akadtak az eltűnt gyógyszerész nyomára.

— **A hegymászók szerencsétlensége.** Az erdélyi havasokra kirendelt határszéli csendőrség szomorú felfedezésre jutott hétfőn délután Egy őrjárat ment lefelé a havasokról Békásra bevásárlás végett. A mint a hegypoldalban levő

szerpentin uton lefelé haladtak, egy mély sziklaüregben két uriruhás férfi holttestét pillantották meg. A csendőrök hosszú kerülőuton leereszkedtek a mélységbe s a mint a holttestekhez értek, azokat összezuzott fejjel és végtagokkal találták, mindkettőnek kötél volt a derekára erősítve és egymáshoz voltak kötve. Ruházatukat, mely teljesen össze volt szakadozva, átkutatták s a náluk talált határátke-lési igazolványokból megállapították, hogy az illetők *Domcsa Sándor* és *Lahoreszky Miklós* egyetemi hallgatók, Krakovani romániai köz-ségből valók, a hol szüleik gazdag földbirto-kosok. A két fiatal ember zsebeiben megta-láltak a pénztárcájukat és aranyórájukat. Tel-jesen ki van zárva, hogy gyilkosságnak lettek volna áldozatai, hanem a mint a nyomozásból kiderült, szombaton délután nagy felhősza-kadás volt a hegyek között s ez alkalommal zu-hantak le a mélységbe. A hatóság táviratban értesítette az áldozatok szüleit, a kik már ked-den meg is érkeztek Békásra, hová a két fia-tal ember holttestét szállították. A szülők ál-lítása szerint a két fiatal ember még a mult hó 25-én eltávozott hazulról azzal a szándék-kal, hogy az erdélyi havasokat bebarangolják. A vihar kitörése alkalmával egy juhászku-nyhóba iparkodtak menekülni s úgy látszik, hogy az átnedvesedett sziklán megcsuszta- s ez idézte elő a szerencsétlenséget. A két holttes-tet hazaszállították Romániába.

— **Nagygyárosok utja.** Seattleből jelentik: Az amerikai kereskedelem terjesztése céljából néhány amerikai gyáros hat hónapra terjedő tengeri utra készül az Oregon-gőzössel, a melyet itt tele raknak kiállítási tárgyakkal. A tár-saság Oroszországot, Kínát, Japánt, a Fülöp szig-eteket, Indiát, Mauritust, Dél-Afrikát, Ausztrá-liát és Havait szándékozik meglátogatni.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügymi-niszter ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Arad* vármegyében a soly-mosi anyakönyvi kerületbe *Posevitz Géza* kör-jegyzőt anyakönyvvezetővé, a ternovai anya-könyvi kerületbe pedig *Sumakker Viktor* köz-ségi irnokot anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és *Posevitz Géza*-t a házassági anyakönyv-vezetésével és a házasságkötésnél való közre-működéssel is megbizta.

— **Kézsorítás: első díj.** Az Egyesült-Ál-lamok polgárai a világ minden kincseért sem bocsátanak maguk elé Európát. Vagy ha vala-mely dologban mégis vezet az óvilág, a htu tengerentullakók tiz akkora mértékben csinál-ják meg ugyanazt. Most is, alig vették híré-t a brüsszel-osztendei távlovaglásnak, már ők is rendeznek hasonló versenyt, csak hogy hatszáz kilométer távolságra, amivel lefőznék az összes európai eredményeket. A verseny *Deedwor* és *Omaha* között volt. Az első, a ki a megversen-yők közül beérkezni. Az első, a megtisztetés-ben részesül, hogy *Roosevelt* elnök kezét meg-szoríthatja. Lám, a takarékos amerikaiak! Mire nem használják ki az elnök kézsorítá-sát.

— **A vonat kerekai alatt.** Fővárosi tudósi-tónk jelenti: A rákosi rendező-pályaudvaron tegnap délután szerencsétlenség történt. *Lech Jánosné*, született *Kocsnyor Vilma* 42 eszta-n. szerencsétlen asszony a síneken haladt át és nem vette észre, hogy egy tehervonat jön mö-götte. A kerekai alá került és halálos sérülé-seket szenvedett. A mentők az első segély-nyújtása után a sebészeti klinikára szállították. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében megindította a nyomozást.

— **Száraz és nedves esztendő.** I. Hann bécsi meteorologus az ottani tudományos aka-démianak értekezést nyújtott be, amelyben a páduai esőzési viszonyokat 1725-től; a mila-nóiakat 1764-től és a klagenfurtiakat 1873-tól kezdve vizsgálja. Arra az eredményre jutott, hogy az esőzés és szárazság változásai során hármtizedik volt a periódus mutatkozik. Száraz esztendő: 1753, 1788, 1823, 1859, 1898; nedves esztendő: 1788, 1778, 1800, 1843, 1878. Ezek szerint a 1913-nak okvetetlenül nedves, s 1928-nak száraz esztendőnek kell lennie.

— **A fátyol megadóztatása.** Japán nagyon simul Európához. Egyetlen keleti ország sincs amely olyan gyorsan venné át az európai szo-kásokat, civilizációt, mint Japán. De az olyan intézményeket is átveszi, amelyek nem ép-

pen a közérkölciség vagy közjó érdekében valók. Így például nagy buzgósággal alakulnak a mindenféle rendű és rangu dalszarnokok párisi mintára. A *Seicco* Koron című japán folyóirat szerint Tokióban, a fővárosban nem kevesebb, mint százötvenhárom mulatóhely van s ezek között negyvenhárom mása montmartrei cabaret-nek. Ezekben már bennszülöttek is föllépnek „überbretti“ programokban.

— **Összeégett leány.** Gondatlanságáért ke-servesen meglakolt tegnap este Budapesten *Michola Julianna* fiumei születésű cselédeleány. Vacsorát melegített a gyorsforralón, a melyet vigyázatlanságában magára rántott. Az égő folyadék lángra lobbantotta a szerencsétlen te-remtés ruháját. Kétségbeesett sikoltozására be-rohantak a szomszédok és letépték róla az égő ruhákat. Ekkor azonban már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a segítségül hívott mentők haldokolva vitték a Rókus-kórházba.

— **Uj alagut a Themsen át.** A napokban nyitják meg Londonban azt az új alagutat, melyet a London grófsági tanács a Themse alatt építtetett. Ez a negyedik alagut a Themse alatt. Az alagut Greenwich és Millwell városrésze-ket köti össze. Építése három millió koronába került. Hossza 1.217 láb, szélessége tizenegy láb. Az alagut, mely csak gyalogjárók részére készült, hatvan lábnyi mélységben vezet a víz színe alatt.

— **Elegáns egyenruhák készülnek** *Sugár Jó-zsef* aradi szabóüzletében, melyet különösen azért keresnek fel előszeretettel az önkéntesek, mert a cég szabása, mint volt ezred-szabó a legkényesebb igényeket kielégíti.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy pofon története.

(*Aszfaltbetyár, aki a más névjegyét használja.*)

Arad, szeptember 6.

G. K.-né, egy miniszteri tisztviselő csinos fiatal felesége, mult hó 20-án egyik fővárosi üzletbe ment, hogy egy éves gyermeke szá-mára főkötőt vásároljon. A mint az üzletből távozva haza felé tartott, észrevette, hogy egy magas, sovány uriember feltűnően settenkedik körülötte. Hol a háta mögött, hol oldalt ment, majd előre sietett, megállt egy kirakat előtt, hogy a fiatal nőt beárva, szemtől-szembe fix-rozhassa, majd pedig ismét mögője kerüljön. G.-né rendkívül bosszantotta ez a kihívó ma-gaviselet, de nem tehetett ellene semmit, mert habár a legmegvetőbb pillantásokkal viszonzta a kisérője tekintetét, ez folytonosan oly önhit-ten mosolygott, mint aki biztos abban, hogy győzni fog, csak kitartásra van szükség. És tényleg kitartott az utolsó pillanatig. A feszé-lyezett nő, aki csakhamar tapasztalta azt is, hogy követője már felköltötte a járó-kelők fi-gyelmét is, tőle telhetőleg meggyorsította lép-teit, hogy üldözőjétől szabaduljon, ez azonban sarkában volt egész a kapuig. Sőt tovább ment. A mint látta, hogy a nő fölsiet a lépcsőn, oda is követte s csak akkor sompolygott el, mikor G.-né az első emeletre érve fölnyitotta az elő-szobát és bosszusan becsapta maga mögött az ajtót.

Még ki se pihente magát a fiatal nő, mi-kor csöngettek. E házmesternő volt, aki „bizai-masan“ egy névjegyét adott át G. asszonynak. A névjegy hátlapjára ceruzával a következő volt írva:

Nagyságos asszonyom! Önnek angyali arca és különösen remek termete van. En-gedje azonban megjegyeznem, hogy a ruha, amelyben az utcán megláttam, nem méltó ily isteni alakra. Végtelenül lekötöleznék és boldoggá tennék, ha alkalmat nyujtana, hogy megfelelőbb öltönyre száz forintot adjak ön-nek át. Válaszát délután 2—4 közt az A.-ut és X.-utca sarkán levő kávéházban várom.

Parányi kezeit csókolja bámulója és hü kő-velője.

G.-né megfordította a névjegyét, amely-nek másik oldalán a következő cím volt litog-rafirozva:

B. K.
cs. és kir. tartalékos hadnagy,
A b...i részvénytársaság
főtisztviselője.

Mikor délben a férj hazatért, a fiatal asz-zony az izgatottságtól könyezve mondta el a történeteket. G. nyomban végighallgatta az asz-zonyt és csak midőn a levelet elolvasta, je-gyezte meg halkán, hogy majd megtanítja tisz-tességre azt a nyomorultat.

Délután fél három órakor G. elment a meg-jelölt kávéházba és a fizető pincértől tudakozó-dott B. után. Ugy látszik B. törzsvendég volt itt, mert a pincér azonnal a kártyaszobába ve-zette G.-t és megmutatta neki a keresett uri-embert, aki egy asztalnál alsózott és épen meg-kontrázta a fölvevő bemonult ultimóját. G. nem várta be a parti végét, hanem az asztal-hoz lépett és megszólította a kontrának örvendő játékosát:

— Ön B. K. tartalékos hadnagy és rész-vénytársasági főtisztviselő?

— Az vagyok! — felelte G., akit ez a vá-ratlan kérdés meglepett.

— No, hát akkor ön egy hitvány gazem-ber! — dörgött a férj és a következő pilla-natban teljes erővel arcul ütötte ellenfelét, aki még magához sem tért, amikor a támadója már eltávozott a kávéházból. Az egyik vendég ismerte G.-t, közölte ennek a nevét a fölpofo-zott tartalékos hadnagygyal, aki előbb provo-kálta inzultálóját, mikor pedig a férj az elégté-leladást megtagadta, becsületsértés miatt följe-lentést tett ellene.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető járásbíró. A panaszos elmondotta, hogy őt G., akit azelőtt nem ismert, sőt azt sem tudta, hogy létezik egy ilyen nevű ember, a kávéházban mily brutális módon bántalmazta mindezen elképzelhető ok nélkül. Kérte a bírót, hogy ítélje el szigorúan a vádlottat, ha csak ez nem kívánja mentő körülménynek fölhozni, hogy szellemileg beteg.

A bíró: Ilyen megjegyzésektől tessék tar-tózkodni!

— Bocsánat, de különben érthetetlen, hogy épen engem, aki soha sem vétettem ellene, szemelt ki áldozatul.

A vádlott! Tekintetes bíró ur! Igaz, hogy ezt az urat azelőtt sem láttam soha, hanem azért még nem vagyok örült. Ez az ur elég vakmerő volt az utcán inzultálni a feleségemet, egy védtelen nőt, sőt megtette még azt is, hogy a házmesternővel felküldte hozzám a név-jegyét, amelyben rendez-vous-t kért. Ezt az el-járást nem hagyhattam megtorlás nélkül:

A bíró (a panaszoshoz): Nos, mit szól ön ehhez?

A panaszos (meglepetve): Csak azt, hogy amit eddig sejtettem, most már meg vagyok győződve róla. Ez az ember üldözési mániában szenved!

A bíró: Ezért a kifejezéseért rendreuta-sitom!

A vádlott: En pedig a bíró ur rendelke-zésére bocsátom a panaszos névjegyét. Ime! Azt hiszem, most már nem fog alakoskodni tovább.

A bíró (elolvassa a névjegyre írt sorokat): Ez igazán határtalan vakmerőség! Aki ilyen ajánlatot tesz, az nem uriember és nincs joga a bíróságtól elégtételt kérni.

A panaszos (mindinkább csodálkozva): De hát tulajdonképen miről van szó?

A bíró: Tessék, itt a névjegy, amelyet ön a vádlott feleségének küldött.

A panaszos: En? ... (Megnézi a névjegyet.)

— Nos, igaz, hogy ez az én névjegyem, hanem a hátlapjára nem én irtam ezt a levelet. Hiszen a vádlott feleségét épen úgy nem ismerem, amint nem ismertem ezelőtt magát a vádlottat.

A bíró: És mivel bizonyíthatja ezt?

A panaszos: Először is azzal, hogy az én irásom elűt ettől, másodsor, én akkor, mikor az eset történt, hivatalomban dolgoztam, harmadszor, sokkal tisztességesebb ember vagyok, semhogy ilyen dolgot kövessek el.

A vádlott: Mindjárt meggyőződhetünk erről. A feleségem a másik teremben van, ha megengedi a bíró ur, behívom, ő majd mindenesetre megmondja, vajon azzal az urral állunk-e szemben, aki őt követte és a levelet írta.

A bíró: Már hogyné engedném!

Pár pillanat alatt az asszonyka belép és zavartan, piruló arccal áll a bíró elé.

A bíró (a panaszosra mutat): Ismeri ezt az urat?

G.-né: Nem én.

A bíró: Tehát nem ő volt az, aki őnt követte?

— Még csak nem is hasonlít hozzá.

Csakhamar tisztázódott az ügy. A panaszosnak valamelyik ismerőse, aki az ő névjegyének birtokában volt, követte el a gonosz tréfát, a melynek olyan csattanós következménye volt. A vádlott bocsánatot kért a panaszostól, aki azonban csak akkor engedett, mikor kéréséhez a feleség, sőt maga a bíró is csatlakozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pör egy kegyelmi határozat miatt. Főlöttebb érdekes pör folyik a kolozsvári törvényszék előtt. A kolozsvári postaszolga gyilkosai Friedrich József és társai bűnperének befejezése után a Kolozsvári Friss Újság azt írta, hogy Friedrich halálos ítéletét a bíróság szótöbbséggel, míg a kegyelemre való ajánlást egyhangulag hozta meg. A kir. törvényszék e közleményért fegyelmi vizsgálatot rendelt el az ítélethozatalban résztvevő bírák ellen, melynek befejezése után vizsgálatot indítottak Herczeg Jenő, a nevezett lap szerkesztője ellen. Herczeg ez ellen felfolyamodással élt, melyet azonban a törvényszék vádtanácsa elutasított. Tegnap azután kézbesítették Herczeg Jenőnek a kir. ügyészség vádhatározatát, melyben őt „hivatalos titok sajtó útján tett közléseért” vád alá helyezik. E vádirat ellen Hunwald Lajos dr. ügyvéd terjedelmes kifogásokat adott be. Hasonló per még nem volt a magyar judikatúrában és épp ezért jogász körökben érdeklődéssel tekintenek a tárgyalás elé — mely hír szerint — bővelkedni fog érdekes részletekben.

§ Információ a vőlegényről. A mult évben házasodni akart Haas József terménykereskedő. Mikor már vőlegény lett, meglátogatta menyasszonya családját Wasserman Adolf gyáros. A családban szóba került Haas József személye s a gyárostól, mint a ki szintén a Ferencvárosban lakik, megkérdezték, hogy minő embernek ismeri a vőlegényt.

— Nem méltó a leánya kezére, mondotta Wassermann a reménybeli apósna.

— Miért?

— Hát a családja rossz, maga a vőlegény könnyűn, kártyás ember, a ki felesége nyakáról az aranyláncot is le fogja venni.

Fülébe jutott ez Haasnak s egy napon, maga mellé véve az atyját, Haas Ferencet is, fölkereste a gyárost. Be nem ment a la-

kasába, csak kihivatta az udvarra és eléje állott:

— Wassermann ur, ismer ön engem?

— Nem én, felelte a gyáros.

— No hát ismerjen meg, — szólt és arcultotta.

A java még csak ezután jött. Haas kikapta apja kezéből a botot és azzal mutatkozott be Wassermannnak, a kinek a munkái siettek segítségül. A nagy kavargásnak két rendőr megjelenése vetett véget s a mikor ezek a két Haast eltávolították, Wassermann véres arccal járt-kelt a maga portáján.

Az eset, melynek története után Haas József különben feleségül vette menyasszonyát, bíróság elé került. A büntető járásbíró a tárgyaláson, egész sor tanut hallgatván ki, Haas Józsefet könnyű testisértés és becsületsértés címén két napi fogházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte s az atyját felmentette, ellenben a menyasszony előtt mondott sértésért Wassermann is elítélte negyven korona pénzbüntetésre.

§ Gyermekeinek gyilkosa. Szép volt a leány, csábító a legény s így azután nem kellett sok, hogy szegényét elpalástolja, megölte gyermekét. A vádlottak padjára került, ahol sirt, zokogott keservesen. Bánta tettét, de hiába volt már minden. A törvény szigorú és el is ítélte az anyát. Ez év június 13-án nagy ribillió volt Szilas-Balás községe mellett lévő „Huszár” tanya. Moróczi Erzsébet cselédeleány a cserjésben megszülte gyermekét s a szülés után egy alkalmas pillanatban egy gödörbe elásta. A bestiális anya tettét azonban felfedezték, akkor azonban a kis apróság már nem élt. Ezt a nagy bünt tárgyalta most a veszprémi törvényszék. A vádlott anya csinos arcú fiatal nő, sirva mondta el, hogy elásta gyermekét. Amde tagadta azt, hogy szándékosan tette.

— Halott volt már kérem — mondta tovább — mikor elástam.

A törvényszék három tanut is kihallgatott ez ügyben, akik látták, a mikor Moróczi Erzsébet szokatlanul sokat járkált egy hely körül. Roszszat sejtettek s kikutatták az okot. Egy frissen ázott gödörben ott feküdt arccal a föld felé egy kis poronty Moróczi lány gyermeke. A tanuk esküt tettek vallomásukra s a törvényszék ezután két orvos szakértőt is kihallgatott, a kik szintén megállapították, hogy a gyermek gyilkosságnak lett az áldozata. A kir. törvényszék a vádbeszéd elhangzása után ítélethozatalra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, mely szerint Moróczi Erzsébetet gyermekgyilkosságért 1 évi börtönnel sújtja. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, az anya felebbezett. Egy félóra mulva visszatért a törvényszékhez:

— Meggondoltam a dolgot — kezdte sirva — nem apellálok, csak arra kérem a főtörvényszékes urakat, hogy két hónappal később kezdjem meg a büntetést.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— Az újabb tárgyak. —

Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának szeptember hó 10-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésére újabban kitűzött ügyszeraboknak, a tanácsnak az azokra vonatkozó javaslataival együtt, ez a sorrendje:

7. Billich Miklós pénztári ellenőrnek az iránti kérelme, hogy egy polgári takarékpénztári részvény 160 korona erejéig tisztii óvadékul elfogadtassék, helyadassék.

8. a pénzügyi bizottságnak azon előterjesztésének, hogy a polgári takarékpénztár részvényei ezentul bányadöntésű és biztosítékul elfogadtassanak, helyadassék.

9. Tagányi Gusztávné polg. iskolai tanítónőnek nyugdíjaztatása iránti kérelme nyomán a városi nyugdíj szabályrendelet, illetve az 1882. évi 45453 számú vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak szabályrendelete értelmében az orvos szakértő bizottság kiküldessék.

10. az Óvadék pénztár részvénytársaság által letett értékpapírok Szabados Árpád pénztári ellenőr tisztii óvadékul elfogadtassanak.

11. a leirt állami adók után a megfelelő községi adó elő- és leirtassék.

12. a városi árvaháznak 1903. évi költség-előirányzata a pénzügyi bizottságnak javaslatához képest elfogadtassék.

13. Verbos Adám, Nagy Bertalan, Nagy István, Bayer György, Döme Lajos, Szabó Gábor, özv. Nikodém Jánosné, Mácsán János, Czermann József, Opitz Pál, Dobro Pál, Nagy Emil és Cservenka János által emelt új épületek bérjövödelmeire a községi adómentesség megadassék.

14. az Aradon felállítandó Kossuth Lajos-szobor költségeihez a város közönsége 20 évre felosztandó 5000 koronával hozzá járuljon.

15. az arad csanádi egyesült vasutak részvénytársasága és az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársasága között motoros kocsiútnak a közúti vasut vonalainak használata iránt kötött szerződés jóváhagyassék.

16. a városi kávéháznál árnyékszék és felvilágító építésével kapcsolatos munkák iránt tartott árlejtés jóváhagyassék.

17. D. Szabó István által bérelt nagylegőbéli 11—304—1190 föld bérletének Berár Györgyre való átruházása iránti kérvényének helyadassék.

18. Duma Jánosnak a várostól bérelt gulyalegőbéli 51 számú 5 hold föld bérletének meghosszabbítása iránti kérvénye — teljesíttessék.

19. hogy a Szt.- László utca rendezésével kapcsolatos munkák elvállalása iránt tartott árlejtés jóváhagyassék.

20. Csanádmegye közönségének a közgazdasági eladók működése körének megállapítása tárgyában a nagyméltóságú földművelésügyi miniszteriumhoz intézett felirata tudomásul véttessék.

21. Sebők Kiss János akadémiai szobrásznövendék segély iránti kérvényének helyadassék.

22. Kiss Károly festőművész tanuló segély iránti kérelmének helyadassék,

23. az Illencz Lipót részére utalványozott segély elvonása iránti előterjesztésnek helyadassék.

24. Unger Mór zenetár részére kilátásba helyeztessék, hogy a mennyiben a magyar állam polgárjogot elnyeri, Arad város községi kötelekébe felvétetni fog.

25. Heinrich Károly háztulajdonos, gyári felügyelő részére kilátásba helyeztessék, hogy a magyar állam polgárjog elnyerése esetén Arad város községi kötelekébe felvétetni fog.

26. Zóli János vállalkozó részére kilátásba helyeztessék, hogy a magyar állampolgárjog elnyerése esetén Arad város községi kötelekébe felvétetni fog.

27. dr. Tabajdy Sándor orvos tudori oklevele kihirdettessék.

28. dr. Angel István szabadságidő engedélyezése iránti kérelmének helyadassék.

29. Zubor Andor szabadságidő engedélyezése iránti kérelmének helyadassék.

30. az iparos tanonciskolai bizottságnak jelentése, melylyel az iparos tanonciskola 1902—1903. évi költségvetését bemutatja, jóváhagyólag tudomásul véttessék.

31. az iparos tanonc iskolai bizottságnak jelentése az aradvárosi iparos tanonciskola 1901—1902-iki tanévről jóváhagyólag tudomásul véttessék.

32. az iparos tanonciskolai bizottságnak jelentése az aradvárosi iparos tanonciskola 1901—1902-iki zárszámadása tárgyában jóváhagyólag tudomásul véttessék.

NAPIREND.

Szeptember 7. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Órangyal. — Protestáns naptár: Regina. — Görög-keleti naptár (augusztus 25.): Bertalan. — A nap kél 5 óra 11 perckor, nyugszik 6 óra 11 perckor. — A hold kél 10 óra 49 perckor, nyugszik 8 óra 42 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvösebb, zivatarok.

Szeptember 7. Az aradi jókedv-asztaltársaság háziestélye (Schiffert vendéglő). — A kuvini és gyoroki Ifjúság egyeztetésének tanácsalma Kuviban (Krányi-vendéglő).

— A makói róm. kath. templom-egyesület népművelője (Vigadó). — Az aradi magyar nyelvterjesztő betegsegélyező- és temetkezési egyesület választmányi ülése délután 3 órakor. — Az aradi iparosok első betegsegélyező- és temetkezési egyesület választmányi ülése délután 3 órakor. — Az erzsébetvárosi testvériség aghonvédek segélyező-asztaltársaság értekezlete délután 5 órakor. — Az aradi hivatalos betegsegélyező- és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 3 órakor. — Az aradi székely-otthon választmányi ülése délután 4 órakor (Vass-szálló.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. L. Arad. Elismerő soraiért köszönet. A jelzett helyekre a kiadóhivatal megindította a mutatványszámokat.

Hírküldő. A nyilvánosságnak semmi köze hozzá. Az eseménynek távolról való körülírása is nagy ki-méletlenség lenne.

Pankota. A hirdetéses levelezőlapokon vidékről is küldhet hirdetésekot.

Nem közölhetők: A terembiztos, Vadászkaland, Bál az uszodában, A dada szerelme, Szendergés, Dal a gőzekéről.

Kerpel Izsó
50,000 kötetes
kölcsön-könyvtárába

Telefon-szám: 407.

Aradon, *Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)*

A következő újdonságok érkeztek:

Magyarban: Harmath L.: Az ikrek, Vincent: Trevannes Jakab, Knut H.: Victoria, Gyp: Ó nem féltékeny, A.: H res szerelmesek, Wel's: A láthatatlan ember, Baiassa: Mátyás király, Vereszejev: Egy orvos vallomása, Muntueanu J.: Kelet Páris, Kates: Két halott regénye, Brody: Erzsébet dajka, Bugyi: Én meg a lu, Vajdai: Sobri Jó ka, Guthi: Házasodjunk, Géczy: A régi szerep, Selonsky: A jövő világából, Gyar-mathyné: Új hajtások, Albisi: Kova Gyuri, Szól-lósy: Közön-éges halandók, Bakönyi Laczi k. a. stb. stb.

Németben: Hyan: Lumpengesindel, Rinnond Gdo: V. Hand zu Har d. Stenkievicz: Am lichen Gestad-, Gorki: Orlov u. seine Frau, Gersdorf: „N-in“, Berkov: Die Unbegehrten: Der rechte Erbe, Rovetta: Das Idol, Mauret: Die Studentin, Lescott: Micheleite, Savage: Die gefangene Prinzessin, Sales: Beautiee, Lanken: Diu neues Geschlecht, Orzesko: Der Australier, Pont Vest: F. vornehme Ehe, Benedek: Anna Huszár, Fianning: Vom Sturm getragen, La-tang: E. schöne Frau, Bülow: Ohne Herz, Paura: Irmenngande, Memini-Mario, Cherbuliez: L. Psolski, Harte: G. Conroy, Edwards: Lea, Montepin: D. rothe Hette, Stead: D. rothe Mann, Otten: Zwei Königskinder, Gottschall: Moderne Rothäue, Eckstein: Das Kind, Peter-silie: Wingoff, Gordon: Mlle Reseda, stb. stb.

Francia és angolban igen sok újdonság!

Havi kölcsöndíj: korona 20 fillér, vagy kö-tetenként 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kö-tetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.
Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszol-gálá-ban részesülnek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Szeszüzlet.

— Szeptember 6. —

Mai jegyzésein: Készárú nagyban nyere szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12'80—13— korona mmászásként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 6. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-grammon felüli súlyban 104—6 fillérig, öreg közép páron-ként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm suly-ban 111—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilo-grammig terjedő súlyban 111—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 111—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilo-gramm súlyban 108—9 fillérig, könnyű páronként 240 ki-logrammig terjedő súlyban 108—8 fillérig.

Sertésüzlet: Szeptember hó 2. napján volt készlet 45,471 darab, szeptember hó 3. napján főlhajtattott 957 darab, szeptember hó 3. napján elszállított 541 da-rab, szeptember hó 4. napján maradt készlet 45,887 da-rab. — Üzlet: Változatlan.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 6

Déltőzsde. Buzakinlát mérsékelt, vételkedv mérsé-kelt. Bányadt Irányzat mellett 24,000 métermázsa került forgalomba, gyöngén ta tott áraikon. Egyéb gabonanemek bányadtak. Időjárás meleg.

Zárlat 12 órakor:

Buza októberre	6.74— 6.75
Buza 1903. áprillisa	7.02— 7.03
Rozs októberre	5.98— 5.99
Rozs 1903. áprillisa	6.17— 6.18
Zab októberre	5.46— 5.47
Zab 1903. áprillisa	5.76— 5.77
Tengeri szeptemberre	5.40— 5.41
Tengeri 1903. májusra	5.40— 5.41

Zárlat 5 órakor:

Buza októberre	6.71— 6.72
Buza 1903. áprillisa	7.— 7.01
Rozs októberre	5.96— 5.97
Rozs 1903. áprillisa	6.16— 6.17
Zab októberre	5.46— 5.47
Zab 1903. áprillisa	5.76— 5.77
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1903. májusra	5.39— 5.40

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	692.25
Magyar hitelrészvény	738.50
Leszámtólóbank részvény	469.50
Rima-Murányi vasmű részvény	504.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	720.50
Közuti vasut	639.—
Városi villamos vasut részvény	337.—

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: **Hardy I. D.** [69]

(Folytatás.)

Fitzallan az órájára nézett, ha ájultan hagyja feküdni az asszonyt, könnyen és fájdalom nélkül jut át azon az órán, melyen a legégetőbb fájdalomnak kellene gyötörnie. Jobb, ha ismét éle-re kelti.

Hozzá rugott.

— Nazaréna, kelj föl, — kiáltott durván, — beszélnem kell veled!

Hogy az asszony nem mozdult, lehajolt fö-léje s fölemelte a fejét — Nazaréna szemei fé-lig le voltak csukodva, ajkai félig ki voltak nyitva, fehér nyakán s fehér ruháján alvadt vér nyoma volt látható, a vér a fogai közül szívárgott elő. Az orvos megtapogatta az üterét — fölszakította a ruháját s fület rányomta Nazaréna szívére! De az a szív nem dobogot többé, odavitte az asszonyt az ágzára, erősitő szerekkel kente a homlokát s dörzsölte a hideg kezét. Egy kis közti tükröt vett elő s a fiatal asszony ajkai elé tartotta — egy lehellet sem homályosította be az üveget. Midőn a hajnal első fákó sugara ráesett Nazaréna vonásaira, Fitzallan nem kételkedhetett többé, hogy az élet elszállt a testből s azért sötét arccal su sogta:

— Tehát mégis megmenekültél a bosszum-tól, Nazaréna! Legyen! Utolsó óráid mégis kinnal voltak eltelve s ez vigasztalni fog né-mileg azért, hogy bosszum mégsem lehetett egészen teljes!

Fitzallannak aztán eszébe jutott, hogy még-is szükséges lesz előhívnia annak a kis szá-lónak a gazdaasszonyát, melyben laktak. Ha-bozás nélkül meg is tette ezt. Almából zör-gette fel a halálra ijedt asszonyt és tudatta vele, hogy a felesége érrepedés következtében hirtelen meghalt. Kérte, hogy intézze el a szükséges formalitásokat, rendelje meg a ha-lottkémét s küldjön a házi orvosért. A gazda-asszony sietve ment fel az orvosék lakására — egy pillantás a fiatal asszony halvány arcára meggyőzte, hogy az orvos nem csalódott s megígérte, hogy azonnal megteszi a szükséges lépéseket. Midőn nem sokára azután a szoba-leány a reggelit hozta az orvosnak, a reggeli újság mellett egy levél is feküdt a tálcán. A cseléd kérte, hogy ne haragudják, hogy az irást, melyet a levélhordó már tegnap hozott, elkésve adja kézhez. Az orvos egykedvűen intett s aztán közömbös pillantást vetett a le-vél címzésére. Alig tette azonban ezt, az arca elhalványodott, — sietve szakította fel a fele-ségének címzett levelet. Sharpe ügyvéd írta ez; a Percivalék ügyésze s e szavakat tar-talmazta:

Asszonyom!

Válaszolva mult kedden tett közléseira, egyszersmind kérem, hogy lehetőleg mentől előbb látogasson el hozzám. Ujabb a védet-tem számára kedvező bonyodalmak állottak be s ennek folytán az ön vallomása nagy fontosságot nyer. Mivel az itél t végrehajta-sának az elhalasztását is sikerült kieszkö-zölnünk, alapos a reményem, hogy Percival Raymond ur ártatlanságát be tudom bi-zonyítani.

Kiváló tisztelettel:

bive,

Dr. Sharpe.

— A kigyó, — csikorgatta a fogát Fitzal-lan, széttépve a levelet s dühös tekintettel meredve a mozdulatlanul, némán fekvő testre, — tehát mégis túljárt az eszemen!

Gyorsan kibontotta az újságot, — igen, ott is meg volt írva, nagy, feketenyomásu be-tükkel: „A meritori gyilkosság. — A kivégzés elhalasztva!“

Mit közölhetett Nazaréna az ügyvéddel? A férje bűnét nem is sejtette, azt megmutatta tegnapi este is borzasztó ijedelme; csupan csak arról beszélhetett az ügyvéddel, hogy miért tagadta le Ray, hogy lent járt George szobájában. S ez már elég baj volt, ha az ő Fitzallan vallomásához kétség fér, ha szándé-kosságot vesznek észre benne, hogy minden-áron Rayt akarja azonosítani az éjjel látott alakkal, akkor még neki is forró lehet a ma-gasütötte lépény! Kutathatták volna a mulját és akkor . . . nem, ezt nem szabad bevárnia, el kell készülnie, hogy meg ma elbagyassa az országot! E célra pedig elengedhetetlen volt, hogy még ma fölkeresse a bankárját, el-lássa magát elegendő pénzzel s tudakozódjék az Amerikába induló hajókról.

Lowe orvos azonban, a gazdaasszony házi-orvosa még mindig nem jött; nehéz betegnél volt s azt lentes, hogy legfeljebb csak egy óra múlva mehet, de végre is az eleven ember előbbre való, mint a halott s Fitzallan nem volt hajlandó a biztosságát veszedelembé ke-verni, csak azért, hogy az orvosi bevarja, reméli azonban, hogy mire az orvos itt lesz, ő is hazatér s ezzel sietve eltávozott.

Talán egy fél óráig lehetett távol, mikor Lowe orvos megjelent; a háziasszony fölvezet-te a halottas szobába s az orvos a legnagyobb gonddal vizsgálta meg a fiatal asszonyt. Viz-szálásának eredménye elég meglepő volt; bár a fiatal asszonynál szünetelt a lélegzés s a szívdobogás is, a halál jellemzetes tünetei mégis hiányzottak s így Lowe orvos tudatta a háziasszonnyal, hogy azonnal villamos gépet fog hozni s annak hatását figyelni meg a lát-szólag halott Nazarénán; volt nemrég egy ha-sználó esete, mondta az orvos s ekkor sikerült a merev görcsben halottként fekvő beteget vil-lamos áram segítségével visszaadni az életnek!

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.06
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délieltől 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.39
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.08	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep-és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, szeptember 6.

Magyar aranyjárdék 4%	121.10
Magyar koronajárdék 4%	98.—
Magyar arany 4%	—
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasut	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát szlapon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeregyorsjegyek kölcsön	204.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	163.—
Osztrák papírbondok	101.60
Osztrák járadék ezüst	101.40
Osztrák járadék arany	121.50
Koronajárdék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	739.50
Osztrák hitelbankrészvény	693.50
Osztrák-magyar államvasut	723.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi marka	117.02

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ ROVATAA kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és
ünneppnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint
helybeliek, naponta fölvetetnek.Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi divatárú-üzlet részére érettségi vizsgát tett
fiatal gyakornokot.Vidékre több fűszer- és vegyesáru segédet, a kik a
magyar és román nyelvben jártasak.Vidéki városba, rövidáru nagykereskedés részére
szakképzett segédet.Vidéki férfi-divat és rövidáru üzlet részére ügyes
fiatal segédet.Dunántúli városba, 25—28 éves rőfös-áru segédet, a
ki a kirakatrendezésben, a magyar és német nyelvben
jártas.Erdélyi nagyvárosba, elsőrendű férfi-divat, kalap- és
rövidáru üzlet részére ügyes, jó megjelenésű segédet, a ki
együttal kirakatrendező.Vidéki vasárú-üzletbe e szakmában teljesen jártas
segédet, a fűszer-áruszakmában is jártasak előnyben
részesülnek.Délvidéki nagyobb városba, divat- és rőfös-áru üz-
letbe idősebb, szakképzett segédet, a ki a magyar és
német nyelvben tökéletesen jártas.Aradi játék- és norinbergi áru üzlet részére ügyes
fiatal segédet.Vidéki városba, rőfös- és áru-üzletbe vegyes segé-
det, a ki a román nyelvet bírja.Vidéki vegyes-áru üzlet részére szakképzett, keresz-
tény segédet, a ki a magyar, román és tót nyelvben tel-
jesen jártas.Vidéki városba, rőfös üzlet részére a magyar és
román nyelvben jártas segédet, a ki évente 4—5 vásárt
is tart.Aradi fűszer- és vegyesáru üzlet részére románul
tudó, fiatal segédet.Vidéki vas- és fűszeráru-üzlet részére a magyar és
román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

Penzárkezelésre vagy egyéb irodai teendőkre, kép-
zett női alkalmazottat.A rövidáru férfi-divat szakmában jártas, kirakatren-
dező, 25 éves segédet, a ki vidéki városokban működött.Szeez bor- és terményáru-üzlet részére e szakmában
működött raktárnokot.Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési
munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.A vas- és fűszeráru szakmában jártas, vidéki üzle-
tekben működött, németül és románul tudó fiatal se-
gédet.A liszt és termény szakban sok évi gyakorlattal ren-
delkező, intel. szakképzett fiatal embert.Fűszer- és vegyesáru üzletek részére több ügyes
románul tudó segédet.Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyve-
lőt és levelezőt.A vegyesáru szakban minden igényeknek megfe-
lelő segédet.AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.Mindazon alkalmazottakat, a kik a kör útján állást
kerestek, s még mindig állás nélkül vannak, főlhívjuk, hogy
a kör titkári hivatalánál akár a hivatalos órák alatt sze-
mélyesen, akár levél útján mielőbb jelentkezzenek.

Ajánlunk

ipar és háztartási célokra rostált darabos

bükk-faszén

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva kétszer mosott,
valódi porosz

kovács kőszén

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő-kőszén

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

gáz pirszen-koks

100 kiló 4 kor. 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett félnap időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Két remek estély

a nyári színházban

Ma vasárnap és holnap hétfőn

Balthazar

a híres magyar csodabűvész-spiritizista rendki-
vül érdekes és lehetetlenségekből összeállított
műsorral

nagy művész-estélyt rendez.

Baltazar India örök titku cso-
dáinak rejtelmességét felülmultra mű-büv-
remekléseivel s megfejthetetlen cselekvé-
seivel a spiritizmus terén.Gül-baba eleven rózsafáknak cso-
dálatos növesztése, Ibikus feje, A
kristály szekrény, Delejes ke-
zelés stb.Továbbá a Budapesten nagy feltűnést
keltett

Spiritizista Seance

kisértetek a sátorban vagy a furfangos
szellemek hangversenye. Balthazar utol-
érhetetlen hasbeszélése műembe-
reivel.

Ezenkívül gazdag, fényes műsor:

Füredi József a nagyváradi színház
kitűnő komikusa közreműködésével.

Rendes színházi helyárak. Kezdeté 8 órakor.

Jegyek az előadás napján válthatók a nyári szin-
ház pénztáránál d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig.

Reggelig nyitva! Külön separék!

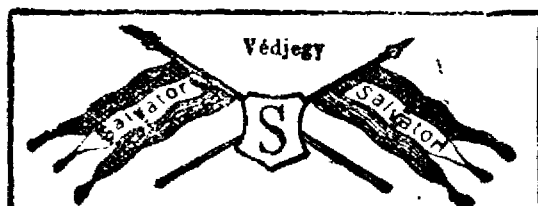
Kávéház megnyitás!

Van szerencsém a n. érdemű közönség
tudomására hozni, hogy a Szabadság téren levő

Abbázia

kávéházat ujjonnan átalakítottam és a mai kor-
nak megfelelően berendeztem és ezt folyó hó
hetedikén megnyitom.Tiszta italokról és pontos szolgáltról gon-
doskodva van, kérem a n. é. közönség pártfo-
gását, — mély tisztelettelTeffner Ignác,
kávész.

Hideg ételek! Finom italok!

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ölé élet-
módjuk folytán aranyeres bántal-
makban, hasi pozsga, máj- és vese-
izgatási tünetekben vagy húgy-
savas vesehomok és vesekövek
képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

• A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

582

Iskolakönyvek
szolid bekötését
mérsékelt díjért elvállalja
az Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel...
MATTONI-FELE
GIESSHÜBLER
SÁVANYÚ-ÍTÉL

Előremondható: E víz közbűvösíti a bort savát és az italnak
valódi kellemetes, ingerítő mellékhatást ad, aminekkel, hogy
art fokozza hatását.

Telefon 322.

Első rendű hasított Tölgy

szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ter-
novai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsival is elvihetők a
a tauczi országut melletti rak-
tárból. 704

A magy. kir. államv. igazgatósága.

107308—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak műhelyeiben 1903. évben szükséges mintegy 220 méter mázsa tisztogatási és fényezési célokra való mosott és fertőtlenített vasonrongy szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A vasonrongyoknak lehetőség szerint nem szabad foltokkal, gomblyukkal és bordás varrásokkal birniük, hanem olyanoknak kell lenniük, hogy minden négyzetméter rongyból, négyzetben 30 cm. 2 nagyságu foltmentes felület legyen kihasználható.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlatételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi haza kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag-és leltár-beszerezési szakosztályánál: (Budapest, VI. Andrásy ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok a 60 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi szeptember hó 11-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók vagy pedig posta útján oda küldendők és az ajánlat borítéka a felirattal látandó el:

„Ajánlat 107308—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó vasonrongy értékének 5 százalékára legkésőbbben folyó évi szeptember hó 10-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI. ker. Andrásy-ut 75 sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi augusztushó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1902. évi szeptember hó 10-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1902. évi június hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

- 6839, 6910, 7095, 7114, 8137, 8240, 8400, 9181, 9509, 9613,
- 10298, 10319, 10320, 10365, 10679, 10624, 10880, 11017,
- 11078, 11136, 11506, 11662, 11682, 11717, 11720, 11777,
- 11840, 11873, 12020, 12091, 12142, 12171, 12308, 12401,
- 12456, 12460, 12470, 12471, 12530, 12577, 12645, 12696,
- 12885, 12893, 12928, 12956, 13054, 13197, 13202, 13362,
- 13368, 13425, 13438, 13488, 13557, 13626, 13660, 13699,
- 13726, 13826, 13848, 13866, 13875, 13880, 13938, 13942,
- 13989, 13990, 14013, 14016, 14022, 14060, 14084, 14093,
- 14144, 14158, 14213, 14546, 14648, 14720, 14754, 14781,
- 14782, 14854, 14903, 14913, 14915, 14953, 14987, 15059,
- 15073, 15092, 15116, 15119, 15165, 15197, 15282, 15302,
- 15352, 15360, 15366, 15397, 15440, 15474, 15494, 15496,
- 15501, 15551, 15554, 15562, 15565, 15652, 15731, 15732,
- 15756, 15860, 15784, 15796, 15801, 15811, 15865, 15866,
- 15884, 15995, 16102, 16199, 16253, 16266, 16304, 16310,
- 16359, 16417, 16528, 16548, 16573, 16629, 16641, 16653,
- 16658, 16659, 16714, 16720, 16724, 16772, 16788, 16790,
- 16794, 16804, 16813, 16832, 16865, 16871, 16914, 16937,
- 16944, 16956, 16957, 16994, 17036, 17039, 17103, 17115,
- 17131, 17161, 17197, 17202, 17239, 17255, 17264, 17283,
- 17287, 17316, 17329, 17342, 17350, 17375, 17379, 17390,
- 17391, 17392, 17396, 17399, 17404, 17405, 17406, 17438,
- 17443, 17455, 17471, 17500, 17513, 17539, 17557, 17586,
- 17602, 17639, 17648, 17682, 17685, 17691, 17707, 17737,
- 17786, 17800, 17802, 17804, 17827, 17838, 17840, 17851,
- 17852, 17862, 17865, 17883, 17889, 17891, 17933, 18023,
- 18104 és 18107, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak. 1491

Arad, 1902. évi augusztus hó 23-án.

Az igazgatóság.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-vevélem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használatos. 1. Hasonlíthatlan hatású gyógyszer a tudó és mell minden betegségénél: enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s még ilyen időlt bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörget, kölköt és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vér-tisztító hatáson bír, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorsógot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájszenésznél, minden fog és szájbajnál, megszünteti a fehérfogást s a szájszélgyógyítást. 7. Külsőleg kitűnő gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbánczra, pattanások, I. strukt. szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, ruhakozs a kintsekre, fejpattogzottságra és erdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakszúrásokat, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fertőző zöld apacza-vedjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárából való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokba 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ár 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ár 5 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Székküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ? mikor biztos gyógyító hatásra van kitévés még a legregibb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekégyes fája mellére, tejfolyás megakadásaánál, mell-megkeményedés, orbáncz, minden időlt bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sófolyás, dagadt lábknál, sőt szemészeti is: ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövéseknél; minden idegen anyag, mint: üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle daganatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gilliszta ellen, körömméreg, pórsenés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől faradt tagjaira, nyakdaganat, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-otvar stb. bántalmak ellen. Két téglénél kevesebb nem küldetnek; a szállítás csak az Arad előleges beküldése vagy utánvét mellett történhetik. Két téglé ár szállítással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden téglére a fönti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada” beégetve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban székülhetők. Legtöbbnyire már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetesen, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéketlen és hatás nélküli ugynevezett pótszerkeket használni, amelyekért a pénzt hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen-jónak ismert, valódi, olesó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyek minden családban minden előfordulható esélyre készenletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kétségével ellátva nem volnának kaphatók, úgy kérjék azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn megrendelni.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerárában, Bécsben C. Brady gyógyszerárában. 1931

Guráhcsonci portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a magyar mérnök- és építész-egylet által megszabott normáliákat 60—70 százalékkal felülmúlja, rendkívül finom űrlésben, kis és nagy mennyiségben, gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyváradi-ut 12. és Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egyesült Vasutak központi irodája is elfogad és a cementet kívánatra házhoz szállítja. 274

Magy. kir. Államv. üztelv. Aradon.

25954—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

(Talpfák szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének 1903. évi január havától ugyanazon évi április hó végéig szállítandó 2000 darab 1.5 m. hosszú 0.18 alsó, 0.13 felső szélességgel és 0.13 m. vastagsággal bíró lehetőleg száraz III. rangu tölgytalpfára van szükség, a melyek szállítására nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás, valamint az általános és különleges szállítási feltételek a pályázati határidőig napoként a hivatalos órák alatt vallamennyi államvasuti üzletvezetőségénél megtekinthetők, illetve szóban levő ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerkezethető.

A pályázati felhívás kiegészítő részét képező általános és különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárában szerekezethetők meg.

Az ajánlattevő köteles az ajánlott talpfa értékének 5%-át, mint bánatpénzt készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban az ajánlat benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 órájáig az alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztárába letenni és a szállítás elnyerése esetén, mint a szállítás biztosítására leteendő óvadékot ezen összeget 10%-ra kiegészíteni.

Az ajánlat ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátva az ajánlattevő által keltező (a teljes cím és lak hely kitüntetése mellett) aláírandó.

A pontosan és olvashatóan kitöltött ajánlat jelen felhívással együtt, mely szintén keltezendő és aláírandó, 60 filléres okmánybéllyel ellátva, lepecsételenlő ezen külczimmel:

„Ajánlat 25954—902. számhoz.” folyó évi szeptember hó 30-ik napjának déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség I. általános osztályának főnökéhez benyújtandó, illetve oda posta útján beküldendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben melyek nem a kitűzött határidőig érkeznének be, vagy pótlólag, esetleg táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tételtek, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Arad, 1902. évi szeptember hó.

Az üzletvezetőség

(Utánnomát nem díjazatik.)

Magy. kir. Államvasutak.

127716—902. sz.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak részére 1903. évi január hó 1-től 1903. évi december hó végéig lenolaj kenczéből felmerülő szükségletének szállítást, mely egy évre mintegy 3000 métermázsával van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módokat, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál meg-

tekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy ut 73. sz. II. emelet, 47. ajtó sz.) in gyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 7-ikén déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külső címmel látandó el:

„Ajánlat lenolaj kencze szállítására 127716—902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kencze egy évi értékének 50% a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1902. évi október hó 6-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélküli vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokat betartása mellett, állítatnak ki, nem vételnek figyelembe.

Budapest, 1902. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Magy. kir. Államv. Igazgatóság.

35792—FIV.

Árverési hirdetés.

Kézbesíthetlenné vált 6884 kg. súlyu használt, de jó körben lévő cséplőgép küdemény, f. évi szeptember hó 11-én déli 10 órakor fog azonnali készpénz fizetés mellett Alsó Szepor állomáson nyilvános árverésen eladni.

Budapest, 1902. augusztus 27.

Az igazgatóság

Magy. kir. Államv. Üzletv. Aradon.

24031—1902. szám.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő emeletes iroda és laképület, továbbá emeletes lakánnya és földszintes szertár épület építő munkáinak végrehajtására.

A tervek és költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött felételek Aradon, a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének pályafenn tartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivatalnál 3 katonai lefizetése ellenében megszerzhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Arad csanádi palota I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat Arad állomás fűtőházi telepén létesítendő magasépítmények építési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1902. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig 6000, azaz Hatezer korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak aradi gyűjtőpénz árában (Arad csanádi palota földszint) akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottatnak, de névértéken felelő számításhoz nem vételnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel esandók fel.

Aradon, 1902. évi augusztus hó.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Árak 1 forinttól feljebb.**BRASSAY TESTVÉREK**

fűzőgyára

Arad, Forray-utca.

A közeledő **őszi idényre** ajánlják dusan felszerelt

fűző-raktárakat.**Leánykáknak**

alacsony szabásu kényelmes fűzők és egyenes tartók.

Hölgyeknek

a legújabb francia és angol modellek után rendelésre és készen.

== Fűzőkermék nagy választékban. ==

Fűzőjavítások és tisztítások elfogadtatnak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kérjük a mélyen tisztelt hölgyközönséget becses megrendeléseivel megtisztelni.

Kiváló tisztelettel Brassay Testvérek.

Rozsnyay-féle**chinin csokorka, chinin csokoládé**

☞ pályakoszoruzott készítmény. ☜

gyermekeknek láz, hidegláz, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrissítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden másszert felülmutató hatásu tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Méltányos árak
mellett
SZÉP

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb

NYOMTATVÁNYOK

készítetnek
a legnagyobb
választékban

az

Aradi nyomda részvény-
társaságnál.

Telefon 369. szám.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

uri szabószága
Aradon,
Vörösmarty-utca 1. szám.

Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.

Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
nagy raktára.

Oriási választék, meglepő olcsó árban!

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árnál!

kölcsönök leggyorsabb és legolcsóbb eszközése
házakra, földekre

4 1/2%-os kamat mellett 50 évre is. Kizárólag utólagos juttalék-fizetés ellenében,

ugyszintén köz- és magántisztviselőknek, katonatiszteknek, kereskedőknek, iparosoknak és minden hitelképes egyénnek diszkrétan eszközöl hitelt

SOMOGYI BANKIRODA

bej. czég.

1543

Budapest, VI. ker., Próféta-utca 5. szám.

(Válaszbélyeg csatolandó.)

Minden vevő fényképkedvezményben részesül.

Szülők figyelmébe iskola és záróba beiratás alkalmával.

„Legolcsóbb bevásárlási forrás” iskolatáska, toll- és tentatartókban.

Kalapok szalma filz és Lodenkalap. Harisnya legjobb minőségű kötött női és leány 20, 24, 28, 30, 35, 40, 45, 50 kr Sapkák leány, fiu és gyermek. őszi és nyári sapka. Ingek, gallérok, kézzelők, nyári trikók, Svatterek. Kefék haj, ruha és fogkefe. Tükrök kézi, fiókos és álló tükrök. Eső és napernyők. Fésű bontó, sűrű, nyeles és zsebű, ollók, zsákkesek, himző és dobráma. Paplanok, matraczok, vaságyak, mosdóasztal és egyéb felszerelések. Utazó és kézi kolfer.

ZIMMERMANN és EISELE

a „Zöld papagájhoz”.

ARAD, Templom-utca sarkán.

Oriási választék 1 koronás nyakkendőkben.

ELADÓ HÁZ.

Arad, Andrásy-tér 22. és Batthiány-utca 28. számú

egybeépített házak

szabad kézből, együttesen, örök áron, készpénz fizetés mellett

eladóok.

Csakis komoly vevőknek ad felvilágosítást Dr. Kiss Tivadar csikgyimesi (Csikmegye) és Kiss Ernő dévai (Hunyadmegye) lakos. 1551

Közvetítők kizárva.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munkaképesség 20% nagyobb mint bár mely más sajtónál.

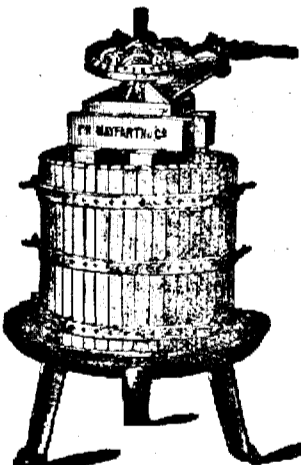
Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyómorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „HYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetezők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „Agricola”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon, avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által jönnek ki. A lehető legnagyobb munkaidő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések, kézi használatra, kukorica morzsolók, esőplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS. II/1 Taborstrasse 71. 850 munkás.**

Kitüntetve több mint 490 arany ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. — Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek. 965

Jersan-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére VOITEK és WEISZ drogueria nagykereskedésében Aradon. 1985

A nagyérdemű közönség tudomására hozzuk, hogy a legjobb hirnévnek örvendő gyártmányainkat

**Brassói posztók, divatkelmék, férfi-ruhákra
Aradon**

Wadowsky Gusztáv ur

vászon és divat üzletében

általunk előirt gyári árakban árusítatnak el.

Már megkülönböztetve az őszi és téli évad újdonságait brassói posztók és divatkelmékből férfiruhákra, melyre a n. érdemű közönség szives figyelmét felhívjuk.

Hazai gyártmányainkat szives pártfogásába ajánlva

tisztelettel

SCHERG VILMOS és TÁRSAI

posztó- és divatáru-gyár

Brassó (Erdély.)

1509

Alapító év 1850.

Sürgöny ezim: Krispin terem.

Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár

hangjegykereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék.

1840

Zongorajavítások és hangolás. Havonkinti bérbeadás jutányos árak részletfizetés mellett is.

1502—1902.

Pályázati hirdetmény.

Alólirott községi előljáráóság részéről közhírré tétetik, hogy Szöllős-Csigerél községben évi 200 korona fizetés, szülési esetenként 1 korona díjazás mellett rendszeresített szülésznői állásnak betöltésére a választási határidő Szöllős-Csigerél község-házánál 1902. évi szeptember hó 25. napján délelőtt 10 órája tüzetett ki.

Ezen szülésznői állás elnyerésére pályázók felhivatnak miszerint:

1. Szülésznői oklevéllel;
2. Születési bizonyítvánnyal;
3. Erkölcsei bizonyítvánnyal;
4. Az eddigi működéséről szóló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a választás napjáig a községi előljáráósághoz (Szöllős-Csigerél u. p. Pankota) címezve nyujtsák be.

Szöllős-Csigerél, 1902. évi augusztus hó 27-én. 1520

Krisán Tódor,
jegyző.

Sandru Juon,
bíró.

Drescher József uri-szabósága.

Van szerencsém az uri közönségnek b. figyelmét felhívni Aradon, Báró Bohus ur házában (Atzél Péter-utca) levő

uri-ruha készitési műtermemre.

Több külföldi és fővárosi elsőrendű uri-szabó műterem önálló vezetése után Aradon néhai Sonn József üzletében mint szabász és üzletvezető működtem, hol a n. é. közönség bizalmát és megelégedését kinyertem, miért is vagyok bátor

férfi-ruha készítésre szolgálataimat felajánlani.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

1511

Drescher József.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
 József főherceg-ut 22. szám.
 * Telefon szám: 151. *

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételük a
Kiadóhivatalban:
 József főherceg-ut 22. szám.
 * Telefon szám: 151. *

Szen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulító helyein.

Apró hirdetésekre
 szolgáló levelezőlapok kaphatók
Aradon:
Révész Nándor
 könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.
Ifj. Klein Mór
 könyvkereskedésében, Atról Péter-utca.
Kerpel Izsó
 könyvkereskedésében, Andrassy-tér.
Kubina Béláné
 papírkereskedésében, Hunyadi-utca.
Keppich Zsigmond
 papírkereskedésében, Andrassy-tér.
Özv. Hammerschlag L.-né
 dohánytőzsdéjében, Andrassy-tér.
Lészay Sándor
 dohánytőzsdéjében, Andrassy-tér.
Kis tőzsdében
 Templom-utca.
Kohn László
 Waggongyárban.
Hoffmann József
 húszkereskedésében, Forray-utca.

Lippán,
 a Mindl-féle gőzmalom egész berendezése, kivéve a gőzgépet, minden elfogadható áron eladó. Értekezhetni Posevitz Géza tulajdonosnál Solymoson, u. p. M.-Radna 1560

Madame Betta Ascher
 tanít német, francia, angol és olasz nyelvet. Értekezhetni 3 és 5 óra között Zrinyi-utca 5. 1540

Egy korcsmahelység
 kiadó október, esetleg november 1-től. Értekezhetni Ékes Józsefnél, Kápolna-utca 19. szám. 1532

Egy jó forgalmu
 vegyeskereskedés, italkiméréssel, családi viszonyok miatt sürgősen átadó. Czim „X. Y.“ postrestante Boros-Sebes. 1549

Az összes helybeli orvosok ajánlják a
Boholti ásványvizet.
 Kapható minden fűszerkereskedésben. Főraktár Boczkó-utca 9. sz. Telefon 506. szám. 1550

Eladó ház.
 Az Ilona utca 2. számú 15 évig adómentes új ház, mely jól jövedelmez, szép udvar és kert hozzá, kedvező vételár mellett szabad kézből olcsó áron eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 1564

Női divat szalon
 a főtéren elutazás miatt jutányosan átadó. Czim a kiadóhivatalban. 1552

Elveszett
 a József főherceg-uttól az Andrassy-téren át egy 2 oldalán arcképpel ellátott medailon. A becsületes megtaláló kéri, hogy azt lapunk kiadóhivatalába juttassa, hol illő jutalomban fog részesülni. 1562

Kiadó
 több szép üzlethelyiség Árpád-tér 5. sz. alatt, (Zsinagóga-épület.) Bővebbet az izr. hitközség jegyzői hivatalában. (Ugyanott II. em.) 1566

Két-három gyermek
 intelligens családnál teljes ellátást kaphat. Bővebbet Fischer Ármin, Batthyányi-utca 22. sz. 1446

Házasság.
 Házias nevelésű 26 éves hűgóm részére, kinek 2000 korona hozománya van, megfelelő róm. kath. vallású férjet keresek. Ajánlatokat kérek a lap kiadóhivatalába küldeni „Házasság“ jelige alatt. 5002

Szép, erőshangu pedálos, alig használt
czimbalom
 jutányosan eladó. — Megtekinthető Honisch L. István műtermében, Szabadság-tér 16. sz. 1506

Szobalány
 ügyes, szorgalmas és tisztességes, ki uri házaknál szolgált és hosszabb bizonyítványokkal rendelkezik, felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 5041

Epilepsia.
 Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M.** 1902

Telefon 486.
Vasgerenda, szekértengelyek, ráfvas, aczelcsákányok, kályhák, tűzhelyek, fegyverek, löszerek, ifj. Czeiler István-féle mángolók és egyéb árucikkek jó minőségben és olcsó áron kaphatók

Pöhm és Gedeon
 vaskereskedésében 76
 Arad, Edtős-utca és Szabadság-tér sarkán.

Két vidéki iskolás fiu
 szerény feltételek mellett intelligens háznál felvétetik. Bővebbet Aulich Lajos utca 15. szám, földszint jobbra. 5006

Csinos uriaszony.
 ismeretségét keresi discret fiatal ember. Anyagi érdek mindkét részről kizárva. Ajánlatok H. 32. szám alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5002

Aninai rudvas,
Resiczai lemezek.
 Van szerencsénk ezenel jelenteni, hogy gyártmányaink egy hatóságilag bejegyzett minőségi korona — farkas védjegygyel vannak ellátva, a minek szives figyelembe vételét kérjük. **Szabad. oszt.-magy. államnaut-társaság magyar bányái, kulái és uradalmainak igazgatósága.** 1484

BUTOR.
Menczer Márton
 butorüzlete
 Árpád-tér 5. szám

(szidó-templom-épület) alatt létezik, hol új és keveset használt butorok legolcsóbb árban kaphatók. Kérem a pontos címre ügyelni. — Ugyanott

uraságoiktól levetett ruhák
 legmagasabb árban megvétetnek. Kiváncra házhoz is megyek. 1563

Uj hal-áruda!
 Van szerencsém a n. é. vevőimet ugy a n. b. közönséget értesíteni, hogy Aradon, a háltéren az „Arany potyka“ helyiségében
elő és nyers halak
 bármely nagyságban és fajban a napi árfolyam szerint mindenkor nálam kaphatók. Pósta megrendelések a legpontosabban utánvét mellett eszközöltetnek. Becses pártfogásáért esd
 tisztelettel
Widulovits Mária,
 302 haláruda tulajdonos.

Öregeknek és ifjaknak
 hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért Dr. Müller (Med. Rath.) által írott
 Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075
 Egy korona 20 fillér bélyegekből történt előzetes beküldése esetén bérmentve küldi Curt Röber Braunschweig.

Senki
 se mulasztassa el egyik legrégebb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam- és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség vegett jelentkezni. Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fix fizetés. — Ajánlatok **Fuchs H. váltóházához Budapest, IV., Keckeméti-utca 1. szám** intézendők.
 1891

Telefon szám 485.
T. Cz.
 Van szerencsém nagybecsült rendelőimnek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1. étől
 a Templom-utca 3. sz. alatti
czipész-üzletemet
 felosztattam, de iparomat továbbra lakásomon
Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,
 a Tököl-téri Kishalmi-féle gőzfűrdő mellett folytatom.

Főtörekvésem oda irányul, hogy nagybecsült rendelőimet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,
 czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Márton és Hirsch
 uri-szabó üzlet

Aradon, Asztalos Sándor-u. 6—7.

A m. t. vevőinknek és a n. é. közönségnek szives tudomására adjuk, hogy a közelgő őszi saisonra raktárunkat dusan felszereltük a **legfinomabb bel- és külföldi, különösen angol, doubl és himalaja kelmekkel.**
 Mi által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legmesszebb menő igényeknek is meg tudunk felelni.
 Uri-szabó üzletünkben a legszébb kiállításu

férfi-öltönyök, felöltők, téli-kabátok stb. elkészítetnek.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosít

Márton és Hirsch
 uri-szabó
 1578
 Aradon, Asztalos Sándor-u. 6—7.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

1502

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

3306—1902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Keresztes Gyula ügyvéd végrehajtónak, Primixl Peter és n. végrehajtást szenvedő elleni 1400 korona tőkekövetelés és árulékai iránti vé. rehájtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad városban fekvő, az aradi 2201. sz. tjkvb. n. A. + 1 sor. 2715. hrsz. a felveti ingatlanra az árverést 4000 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. évi szeptember hó 25 ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék 88. sz. ir.ában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% ár, vagyis 400 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1902. évi június hó 23 ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

kir. tvszki bíró.

1567

* Egyenruházati műterem. *

Mütermemet ujabban

egyenruhák készítésére

is berendeztem, van szerencsém azt az idén bevonuló

bármely fegyvernemhez tartozó

önkéntes urak

b. figyelmébe ajánlani, kérve, hogy nagybecsű megbizásaikkal megtisztelni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Sugár József

egyenruha és uri-szabó műterme

Arad, Színház-épület.

Telefon 395. sz.

1483

Dus választék.

Katonai felszerelések.

Legfűns és izléeses kivitel.

K É S Z

butor eladás!

Ajánlom a n. é. közönségnek **szolid kivitelű**

kész-butoraimat

és olyanokra megbizást készséggel elfogadok.

1389

Varga József

asztalos-mester

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

STERN M. A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

2502

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.